

**प्रदूषण: बुलेट
ट्रेन, मेट्रोसह 474
बांधकामांना नोटीस**

पान 2 पाहा

आक्रास मुंबई

संपादक- संजय मंगेश भैरे

वर्ष: १० अंक : ३ ■ मुंबई, मंगळवार १७ ते २३ डिसेंबर '२४

मूल्य - ५.०० रुपये पाने - ८

**मंत्रिपद न
मिळाल्यामुळे
महायुतीतील नेते
नाराज**

पान ३ पाहा

हिवाळी अधिवेशनात २० विधेयके मांडण्यात येणार महाराष्ट्रात गतिशील कारभार सुरू - मुख्यमंत्री

■ नागपूर

राज्य मंत्रिमंडळाचा विस्तार करण्यात आला असून यामध्ये एकूण ३९ मंत्र्यांनी शपथ घेतलेली आहे. महाराष्ट्रात आजपासून गतिशील कारभार सुरू झाला आहे. हिवाळी अधिवेशनात विरोधी पक्षाने विविध संसदीय आयुधांचा वापर करून उपस्थित केलेल्या सर्व

जवळपास वीस विधेयके मांडण्यात येणार आहेत.

महाराष्ट्रातल्या प्रत्येक व्यक्तीने महाराष्ट्राकरिता मतदान केले आहे, म्हणून आमचे सरकार हे 'इव्हीएम' सरकार आहे, पण त्या ईव्हीएमचा अर्थ 'एव्हीर वोट फॉर मॅनेटिक महाराष्ट्र' असा आहे. आम्ही मॅनेटिक महाराष्ट्र घडविण्याकरिता या पुढच्या काळामध्ये निश्चितपणे कामकाज करणार आहोत, असेही त्यांनी यावेळी सांगितले.

सो या बी न च या खरेदीमध्ये यावर्षी आणून गेल्या पंधरा वर्षांचे रेकॉर्ड तोडले आहे. यंदाही मोठ्या प्रमाणात खरेदी सुरू आहे. मागच्या वर्षी सोयाबीन आणि कापसासाठी भावांतर योजना राबवून बाजारभाव व हमीभाव

प्रश्नावर चर्चा करून राज्याच्या व जनतेच्या हितासाठी निर्णय घेण्यात येतील, असे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी सांगितले. हिवाळी अधिवेशनात एकूण २० विधेयके मांडण्यात येणार असल्याचेही त्यांनी यावेळी सांगितले.

मुख्यमंत्री फडणवीस म्हणाले की, हिवाळी अधिवेशन आहे आणि थंडी देखील आहे. त्यामुळे या अधिवेशनामध्ये आम्ही महाराष्ट्राच्या जनतेला ऊर्जा मिळेल आणि ऊर्जा मिळेल. अशा प्रकारचा कारभार करण्याचा प्रयत्न निश्चितपणे करू. महाराष्ट्रामध्ये सामान्य माणसाला आणि विशेषतः विदर्भात अधिवेशन चालू असल्यामुळे विदर्भाच्या जनतेला देखील वित्तसाधनेच्या प्रयत्न करण्यात येईल. या अधिवेशनामध्ये राज्यपालांच्या अभिभाषणावर चर्चा, पुर्ववा माणुष्यांवर चर्चा, सत्ताहस्त पक्ष व विरोधी पक्षाच्या प्रस्तावावर चर्चा असे कामकाज होणार असून त्यासोबत

यातील फरकाची रक्कम शेतकऱ्यांच्या खात्यात जमा केली. तसेच धानाच्या शेतकऱ्याला हेक्टरी २० हजार रुपये दिले. हे शासन शेतकऱ्यांच्या पाठीशी ताकदीने उभे राहणारे शासन आहे, असेही त्यांनी सांगितले.

परभणीमधील घटना ही एका मनोरुग्णामुळे घडली असून मनोरुग्णाच्या कोणतेही असंविधानिक उद्देश करणे योग्य नाही. हे शासन संविधानाचा सर्वोच्च सन्मान करणारे आहे. संविधानाच्या बाहेर तसूभाही वेगळे काम करणार नाही. आमचे सरकार संविधानाचा गौरव करणारे आहे. बीड जिल्ह्यातील घटनेची विशेष एसआयटीमार्फत चौकशी करण्यात येणार असून आरोपी कोणीही असले तरी त्यांना सोडले जाणार नाही. अशा घटना महाराष्ट्रात गांधीधर्माचे घेतल्या जातात व यापुढेही घेतल्या जातील, असेही त्यांनी सांगितले.

भुजबळांना मंत्रिमंडळात स्थान न मिळाल्याने आश्चर्य

■ नाशिक

राज्य विधिमंडळाच्या हिवाळी अधिवेशनाच्या पूर्वसंध्येला आज नागपुरात मंत्रिमंडळ विस्तार पार पडला. या शपथविधी सोहळ्यात फडणवीस सरकारमध्ये ३९ आमदारांनी मंत्रिपदाची शपथ घेतली. मात्र या मंत्रिमंडळात उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांच्या राष्ट्रवादीकडून ज्येष्ठ नेते आणि माजी मंत्री छान भुजबळ यांना संघी न देण्यात आल्याने सर्वांच्याच भुवया उंचावल्या. नाशिक जिल्ह्याच्या राजकारणावर गेल्या अनेक वर्षांपासून छान भुजबळ यांची पकड राहिली आहे. स्थानिक स्वराज्य संस्था, नाशकातील मोठे प्रकल्प, विकासकामे, साहित्य-सांस्कृतिक उपक्रम यात भुजबळ आघाडीवर राहिले आहेत. पहिल्या फळीचे नेते म्हणून त्यांचे मंत्रिपद निश्चित मानले जात होते. मात्र ऐनवेळी त्यांना वंच्यु देण्यात आला. राज्याच्या राजकारणात आपले वजन निर्माण करणाऱ्या छान भुजबळ यांना पहिला धक्का बसला होता तो महाराष्ट्र संघन द्याळ्यातील आरोपी

आणि नंतर झालेल्या जेलवारीमुळे. ईडीकडून मनी लॉन्ड्रिंगप्रकरणी भुजबळ यांना अटक करण्यात आली होती. काही महिने तुरुंगात राहिल्यानंतर त्यांची जामीनावर सुटका झाली. त्यानंतर महाविकास आघाडी सरकारमध्ये आणि नंतर महायुती सरकारमध्येही ते मंत्री झाले. मात्र राज्यात मनोज जरागे पाटील यांच्या नेतृत्वात उभ्या राहिलेल्या मराठा आरक्षण आंदोलनावेळी भुजबळ यांनी आक्रमक भूमिका घेतली होती. जरागे आणि भुजबळ यांच्यात वाटावर शाब्दिक फैतीही झडल्या. यातून राज्यातील सामाजिक आणि राजकीय वातावरण ढवळून निघालं. भुजबळांच्या राजीनाम्याचीही मागणी होत होती. मात्र अजित पवार हे त्यांच्या पाठीशी राहिले आणि भुजबळांचे मंत्रिपद कायम राहिले. परंतु आता नव्या सरकारमध्ये मात्र अजित पवारांनी छान भुजबळ यांचा मंत्रिमंडळात समावेश केलेला नाही. मराठा आरक्षणावेळी घेतलेली आक्रमक भूमिका, हेच भुजबळांच्या गळ्छेतीचे कारण ठरले का, अशी चर्चा आता राजकीय वर्तुळात रंगू लागली आहे.

महायुतीच्या ३९ मंत्र्यांची शपथ

**२५ नवे चेहरे
११ जणांना डच्चू**

राज्यमंत्री

मंत्रिमंडळ विस्तारात सर्व समाजाला प्रतिनिधित्व मिळण्यासाठी जातीय समतोल साधला गेला आहे. तसेच, सर्व विभागातील आमदारांनी संघी मिळाली आहे. यात मराठवाड्यातील ६ आमदारांचा समावेश आहे. महायुतीच्या मंत्रिमंडळ विस्तारात मराठवाड्याच्या वाट्याला ६ मंत्रिपदे आली आहेत. यात तीन जुने चेहरे आहेत, तर तीन नवीन चेहऱ्यांचा समावेश आहे. जुन्या चेहऱ्यामध्ये बीड जिल्ह्यातील मुंडे भाऊ-बहीण, म्हणजेच पंकज मुंडे आणि धनंजय मुंडे यांचा समावेश आहे. दोघेही दुसऱ्यादा कॅबिनेट मंत्री बनले आहेत. याशिवाय, औरंगाबाद(छत्रपती संभाजीनगर) पूर्वमध्य हट्टिक करणारे भाजप नेते अतुल सावे यांचाही समावेश आहे. सावे

कोणकोणते नवे चेहरे?
चंद्रशेखर बावनकुळे, गणेश नाईक, जयकुमार रावल, पंकजा मुंडे, अशोक उर्डेकर, आशिष शेलार, दत्तात्रय भरणे, शिवेंद्रराजे भोसले, माणिकराव कोकाटे, जयकुमार गोरे, नरहरी झिरवाळ, संजय सावकार, संजय शिरसाट, प्रताप सरनाईक, भरत गोगावले, मकरंद पाटील, नितेश राणे, आकाश फुडकर, बाबासाहेब पाटील, प्रकाश आंबेडकर, माधुरी मिसाळ, आशिष जैस्वाल, पंकज भोयर, मेघना बोर्डीकर, इंद्रनील नाईक.

कोणाकोणाला डच्चू?
सुधीर मुनगंटीवार, विजयकुमार गावित, रविंद्र चव्हाण, सुरेश खांडे, नानाजी सावंत, अब्दुल सत्तार, दीपक केसरकर, छान भुजबळ, दिलीप वळसे-पाटील, अनिल पाटील, संजय बनसोडे.

कॅबिनेट मंत्री	
१. चंद्रशेखर बावनकुळे	२१. शिवेंद्रराजे भोसले
२. राधाकृष्ण विखे पाटील	२२. माणिकराव कोकाटे
३. हसन मुश्रीफ	२३. जयकुमार गोरे
४. चंद्रकांत पाटील	२४. नरहरी झिरवाळ
५. गिरीश महाजन	२५. संजय सावकार
६. गुलाबराव नाईक	२६. संजय शिरसाट
७. गणेश नाईक	२७. प्रताप सरनाईक
८. दादाजी भुसे	२८. भरत गोगावले
९. संजय राठोड	२९. मकरंद पाटील
१०. धनंजय मुंडे	३०. नितेश राणे
११. मीलप्रभात लोढा	३१. आकाश फुडकर
१२. उदय सामंत	३२. बाबासाहेब पाटील
१३. जयकुमार रावल	३३. प्रकाश आंबेडकर
१४. पंकज मुंडे	
१५. अतुल सावे	
१६. अशोक उर्डेकर	
१७. शंभूराज देसाई	
१८. आशिष शेलार	
१९. दत्तात्रय भरणे	
२०. अदिति तटकरे	

राज्यमंत्री	
३४. माधुरी मिसाळ	३५. आशिष जयस्वाल
३६. ताराश राठोड	३७. मेघना बोर्डीकर
३८. इंद्रनील नाईक	३९. योगेश कदम

देवाभाऊंचे गृहशहरात जल्लोषात स्वागत

■ नागपूर

नागपूरचे सुप्रसिद्ध असलेले मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांचे विमानतळ ते लक्ष्मीभवन चौक या मार्गावरील विविध चौकांत ढोल ताशांच्या निनादात आणि पुष्पवृष्टी करत नागरिकांनी स्वागत केले. 'देवा भाऊ आगे बढो, भारतीय जनता पक्षाचा विजय असो', अशा घोषणांनी विमानतळ परिसर दुमदुमून गेला होता. हॉटेल ब्ल्यू रेडिसनसमोर केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी यांनी देवेंद्र फडणवीस यांचे स्वागत करत त्यांना शुभेच्छा दिल्या.

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या प्रथम नारागमननिमित्त भाजपने त्यांच्या स्वागतासाठी शहरात जंगी तयारी केली होती. ठिकठिकाणी मोठे हॉर्डिंग लावण्यात आले होते. राज्याच्या सर्वोच्च

पदाची तिसऱ्यांदा सूत्रे स्वीकारल्यानंतर रविवारी दुपारी १२ वाजता त्यांचे नागपूर विमानतळावर आगमन झाल्यावर भारतीय जनता पक्षाचे प्रदेशाध्यक्ष चंद्रशेखर बावनकुळे यांनी त्यांचे स्वागत केले. यावेळी विमानतळ परिसरात कार्यकर्त्यांनी मोठ्या प्रमाणात गर्दी केली होती. त्यांना लाडक्या बहिणीने औक्षण केले. देवा भाऊंचा विजय असो... अशा घोषणांनी परिसर दुमदुमून गेला. त्यांच्या स्वागतासाठी पक्षाचे कार्यकर्तेच नाही तर, मोठ्या प्रमाणात मिरवणुकीच्या मार्गावर लाडक्या बहिणी आणि सर्वसामान्य देखील उपस्थित होते.

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांचे १२ वाजता आगमन झाल्यानंतर त्यांनी विमानतळ परिसरातील भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या पुतळ्याला अभिवादन केले. त्यानंतर विमानतळ

चौकातील हेडगेवारा स्मारकस्थळी वंदन केले. त्यानंतर हॉटेल प्राइड येथून मिरवणुकीला प्रारंभ झाला. देवेंद्र फडणवीस यांच्या सोबत पत्नी अमृता फडणवीस, प्रदेशाध्यक्ष चंद्रशेखर बावनकुळे, आमदार कृष्णा खोपडे आदी खुल्या जीपवर होत्या. यावेळी सोमलवाडा चौक, राजीव नगर चौक, रेडिसन ब्ल्यू हॉटेल चौक, छत्रपती चौक येथून डावीकडे खामला चौक येथून उजवीकडे तात्या टोपे चौक, आठ रस्ता चौक, लक्ष्मीभवन चौक, बजाजनगर चौक, शंकरनगर चौक मार्गाने लक्ष्मीभवन चौक याठिकाणी देवेंद्र फडणवीस यांचे पुष्पवृष्टी करत स्वागत करण्यात आले. लक्ष्मीभवन चौकात विविध लोकनृत्य आणि लेझीम पथकांने कलायती सार करत त्यांचे स्वागत केले. लक्ष्मीभवन चौकात मिरवणुकीचा समारोप झाला.

नागपूर येथील गणेशपेठ परिसरात राष्ट्रवादी काँग्रेस पार्टीच्या विदर्भ व नागपूर विभागीय पक्ष कार्यालयाचा उद्घाटन समारंभ मोठ्या उत्साहात पार पडला. या अत्याधुनिक आणि सुसज्ज कार्यालयातून जनसेवेची तसेच पक्षाच्या संघटन वृद्धीसाठीची सर्व महत्त्वपूर्ण कामे होतील, अशी अपेक्षा उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांनी व्यक्त केली. याप्रसंगी पक्षाचे ज्येष्ठ नेते, खासदार, नवनिर्वाचित आमदार, पदाधिकारी आणि कार्यकर्ते मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

डिजिटल मिडिया संपादक पत्रकार संघटनेच्या वतीने अजितदादांचा सत्कार

■ मुंबई

डिजिटल मिडिया संपादक पत्रकार संघटना महाराष्ट्रच्या वतीने उपमुख्यमंत्री अजितदादा पवार यांना संघटनेचे संस्थापक अध्यक्ष राज माने यांच्या हस्ते

शाल, पुष्पगुच्छ व श्री.विठ्ठल-रुक्मिणीची मूर्ती भेट देवून सत्कार करण्यात आला.संघटनेचे राजा माने,राज्य उपाध्यक्ष सतीश सावंत, मुंबई अध्यक्ष संजय भैरे व राज्य कार्यकारिणी सदस्य दिपक

नलावेड यांनी आज उपमुख्यमंत्री अजितदादा यांनी त्यांच्या देवगिरी या शासकीय निवासस्थानी भेट घेतली. पत्रकार सन्मान योजना मानथन वाढ, डिजिटल मिडियाच्या विविध समस्या आणि पत्रकार अस्थिरावणीकृती तसेच पत्रकार पेन्शन योजना नियमावली संदर्भातील प्रश्नी लक्ष घातल्याबद्दल अजितदादांचे आभार मानले.

विरोधी पक्षाचा चहापानावर बहिष्कार राज्यात कायदा आणि सुव्यवस्था ढासळल्याची टीका

■ नागपूर

परभणीत संविधानात प्रतिष्ठापित विटंबना झाल्यानंतर पोलिसांनी आंबेडकरा अनुयायांवर केलेला लाठीहल्ला, बीड जिल्ह्यातील सरपंच हत्येच्या गुन्हातील आरोपी पक्षांना हिवाळी अधिवेशनाच्या पूर्वसंध्येला सत्काराच्या वतीने आयोजित करण्यात आलेल्या चहापानावर बहिष्कार टाकून या निर्णय जाहीर करण्यासाठी आयोजित पत्रकार परिषद बोलतांना आपडीच्या नेत्यांनी महायुती सरकारला विविध मुद्द्यांवरून लक्ष्य केले.

राज्य विधिमंडळाच्या हिवाळी अधिवेशनाला आज, सोमवारपासून येथे सुरुवात होत आहे. राज्य सरकारच्या वतीने रविवारी विरोधी पक्षाचा चहापानाचे निमंत्रण देण्यात आले होते. मात्र, विदर्भातील अनुराग, सोलापूर जिल्ह्यातील माकडवाडीतील ग्रामस्थांवर दाखल करण्यात आलेले गुन्हे, परभणीतील हिंसाचार, बीड जिल्ह्यात सरपंचाची झालेली हत्या, शासकीय रुग्णालयात झालेला बनावट औषधांचा पुर्वदा, शेतकरी आत्महत्या, सरकारी सेवेतील रिक्त पदे, राज्यावर असलेला आठ लाख कोटी रुपयांच्या कर्जाचा

बोझ आदी मुद्दे उपस्थित करत विरोधी पक्षाने सरकारच्या वतीने आज मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या 'रागिणी' या शासकीय निवासस्थानी आयोजित चहापानाच्या कार्यक्रमाला न जाण्याचा निर्णय घेतला. विधान परिषदेतील विरोधी पक्षनेते अंबादास दानवे यांनी या निर्णयाची माहिती दिली.

राज्यातील सरकार शेतकरी विरोधी, दलितवांर अत्याचार करणारे आणि दिवसाढवळत्या खून करणारे असल्याचा गंभीर आरोप करत दानवे म्हणाले, हे सरकार ईव्हीएमच्या आधारावर सत्तेत आले आहे. आज दुधाचे दर घसरल्याने शेतकऱ्यांची दयनीय अवस्था झाली आहे. परभणी येथे संविधानाची विटंबना झाल्यावर उमटलेल्या पडसादानंतर झालेल्या कोंबिंग ऑपरेशन दरम्यान अटक केलेल्या सोमनाथ सोमवंशी या तरुणाचा कारागृहात मृत्यू झाला. अशा सर्व घटना घडत असताना मुख्यमंत्री हे मिरवणुकीत गुंतले आहेत, अशी टीका अंबादास दानवे यांनी केली.

वैदर्भीय जनतेचा अपेक्षारंग : वडेडुंगीवार

महाराष्ट्रात विधानसभा निवडणुकीचा निकाल लागून विदर्भाचे मुख्यमंत्री झाल्यावर नागपुरात पहिले अधिवेशन होत असताना हिवाळी अधिवेशनाचा कालावधी कमी करून महायुती सरकारने वैदर्भीय जनतेचा अपेक्षारंग केल्याची टीका काँग्रेसच्या विजय वडेडुंगीवार यांनी यावेळी केली.

शाहू फुले आंबेडकरांच्या पुरोगामी महाराष्ट्रात संविधानाची विटंबना झाली. यानंतर आंबेडकरांनी जनतेने आंदोलन केले. पण त्यातही कोविंथा ऑपरेशनच्या मारहाण झाली, धरपकड करण्यात आली. त्यातही एक कार्यकर्त्याचा मृत्यू झाला असून ही घटना संतापजनक आहे, असे वडेडुंगीवार म्हणाले. बीडमध्ये एका सरपंचाचे अपहरण करून त्याची निर्णय हत्या केली गेली. या गुन्हातील आरोपीला राजकीय वरदस्त असून खून करणाऱ्याला जे राजकीय आश्रय देत आहेत आज त्यांनाच मंत्री केले जात आहे, असा आरोपीही वडेडुंगीवार यांनी धनंजय मुंडे यांचे नाव न घेता केला.तर, राज्यात अनेक सोयाबीन खरेदी केंद्र सुरू झाले नाही. याकडे लक्ष वेधत काँग्रेसचे प्रदेशाध्यक्ष नाना पटोले यांनी शेतकरी कर्माफीबाबत सरकारने भूमिका स्पष्ट करावी, अशी मागणी केली.

संभलमध्ये चार मशिदी आणि एक मदरशातून १.३ कोटी रुपयांची वीजचोरी

■ संभल

उत्तर प्रदेशमधील संभलमधील दोन भागांमध्ये वीज वितरणामधील अनियमितेचा तपास करण्यासाठी छापे टाकण्यात आले होते. या कारवायच्या दुसऱ्याच दिवशी (रविवार) गेल्या वर्षभरात या भागातील चार मशिदी आणि एका मदरशातून १.३ कोटी रुपयांची वीज चोरी करण्यात आल्याची माहिती जिल्हा प्रशासनाने दिली आहे. संभल प्रशासनाने जवळपास ५० वर्षांनंतर नुकतेच फुला उपडलेल्या पुरातन मंदिराच्या जवळच या मशिदी आणि मदरसा आहे. जिल्हा प्रशासनाकडून वीजचोरीविरोधात चालवलेल्या मोहिमेदरम्यान हे मंदिर आढळून आल्याचे प्रशासनाकडून सांगितले जात आहे. तसेच संभलचे जिल्हा दंडाधिकारी राजेंद्र पॅरिसा यांनी दावा केला की, शनिवारी पहाटे ५ वाजता लाऊडस्पीकर्सची तपासणी सुरू असताना त्यांना या भागात वीज चोरी केली जात असल्याचे त्यांच्या लक्षात आले. संभलच्या दीपा सराई आणि नाई सराई या भागातदेखील पोलीस, जिल्हा प्रशासन आणि उत्तर प्रदेश वीज महामंडळ कर्मचाऱ्यांच्या संयुक्त पथकांने दोन छापे टाकले होते.

परभणी दगडफेक प्रकरणातील तरुणाचा न्यायालयीन कोठडीत मृत्यू

■ परभणी

परभणी येथील स्टेशन रोडवरील डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या पूर्णाङ्गी पुतळ्यासमोर असलेल्या संविधाना प्रतिष्ठापित अवमान झाल्याचा प्रकार समोर आला होता. याच्या निषेधात पुकारण्यात आलेल्या बंदला हिंसक वळण लागले. शहरातील काही दुकाने आणि वाहनांवर दगडफेकीच्या घटना घडल्या. संतस जमावाने एस्सीटी बसवही दगडफेक केली होती. दरम्यान आता या दगडफेक प्रकरणी न्यायालयीन कोठडीत असलेल्या एका तरुणाचा मृत्यू झाल्याची धक्कादायक घटना

समोर आली आहे. वचित बहुजन आघाडीचे नेते प्रकाश आंबेडकर यांनी याबद्दल सोशल मिडिया प्लॅटफॉर्म एक्सप्रस पोस्ट केली आहे.

मृत्यू झालेल्या तरुणाचे नाव सोमनाथ सुर्ववंशी असून प्रकाश आंबेडकरांनी त्याच्या मृत्यूबद्दल शोक व्यक्त केला आहे. प्रकाश आंबेडकर म्हणाले आहेत की, "परभणीत वडार समाजातील धीमसेनिक सोमनाथ सुर्ववंशी यांचा कोठडीत मृत्यू झाला आहे. हे अत्यंत वेदनादायक, भयानक आणि असह्य करणारे आहे. त्यांचा जामीन अर्ज मंजूर होऊनही न्यायालयीन कोठडीतच त्यांचा मृत्यू झाला, याहून असहनीय काय असेल!" पुढे प्रकाश आंबेडकर यांनी सांगितले की, "त्यांचा (सोमनाथ

सुर्ववंशी) मृत्यू न्यायालयीन कोठडीत झाला असल्याने, आमचे वकील न्यायालयाला विनंती करतील की पोस्टमॉर्टेम (सौटी स्कॅन, एमआरआय, फॉरेन्सिक आणि पॅथॉलॉजिकल) फॉरेन्सिक विभाग असलेल्या सरकारी रुग्णालयामध्ये केले जावे आणि फॉरेन्सिक आणि पॅथॉलॉजी या दोन्ही विभागांकडून पोस्टमॉर्टेमचे चिकीत्कीय केले जावे". याबरोबरच प्रकाश आंबेडकर यांनी "आम्ही न्यायासाठी लढू", असेही म्हटले आहे.

वचित बहुजन आघाडीने सोशल मिडिया प्लॅटफॉर्म एक्सप्रस काल एक व्हिडीओ पोस्ट केला आहे. या पोस्टमध्ये परभणी पोलीसांनी दलित महिलांला मारहाण केल्याचा आरोप करण्यात आला आहे.

कूपर रुग्णालयात ४३ टक्के पदे रिक्त तब्बल ५७० जागांवर नियुक्त्याच नाहीत

■ मुंबई

पालिकेच्या मुख्य रुग्णालयापैकी आणि पश्चिम उपनगरातील महत्त्वाचे रुग्णालय असलेल्या कूपर रुग्णालयात एकूण शेड्युल्ड पदांपैकी तब्बल ४३ टक्के हजेजेच ५७० पदे रिक्त आहेत.

त्यातच नवीन विभाग सुरू करण्यात येत असल्याने कार्यरत कर्मचाऱ्यांवर कामाचा अतिरिक्त ताण पडत आहे. त्यामुळे रुग्णालयातील रिक्त पदे तातडीने भरण्यात यावी, अशी मागणी रुग्णालयातील कर्मचाऱ्यांकडून करण्यात येत आहे.

विलेपार्ले येथे असलेले कूपर रुग्णालयाची स्थापना १९७० मध्ये करण्यात आली. रुग्णालय स्थापन करताना रचना व कार्यपध्दती विभागाने सखोल अभ्यास करून रुग्णालयातील विभाग, रुग्ण खाटा इत्यादीची संख्या विचारत घेऊन कर्मचारी आणि अधिकाऱ्यांची शेड्युल्ड पदे किती असावीत याची निश्चिती केली होती. त्यानुसार रुग्णालयामध्ये १२९० शेड्युल्ड पदे निश्चित करण्यात आली होती. निश्चित केलेल्या पदानुसार रुग्णालयात पालिका

अंधेरीतील पार्किंगचा ठेका हुतात्म्यांच्या वारसांना

■ मुंबई

अंधेरी पश्चिमेकडील पार्किंगचा ठेका संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीतील हुतात्म्यांच्या वारसांना देण्याचा निर्णय मुंबई महापालिकेने घेतला आहे. यातून हुतात्म्यांच्या वारसांचा उदरनिर्वाह होणार असून मुंबई महानगरपालिकेचीही दोन वर्षात तब्बल ६२ लाख रुपांची कमाई होणार आहे.संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीतील हुतात्म्यांच्या वारसांना स्वतःचा उदरनिर्वाह करता यावा यासाठी मुंबईतील काही पार्किंगचा ठेका त्यांना देण्यात यावा अशी मागणी गेल्या कित्येक वर्षांपासून होत होती. त्यानुसार महापालिकेने मुंबई शहर व उपनगरात असलेले पार्किंग क्षेत्र हुतात्म्यांच्या वारसांना कंत्राट पद्धतीने देण्यात येत आहे. या अगोदर दक्षिण मुंबईतील काही पार्किंग क्षेत्र हुतात्म्यांच्या वारसांना देण्यात आले होते.

आता पालिकेच्या अंधेरी के पश्चिम विभागातील बरगड सहानी मार्ग येथील पार्किंग क्षेत्र हुतात्म्यांच्या

सिद्दीकी हत्या प्रकरणातील शुभम लोणकर देसाईमुळे बिश्रोई गॅंगमध्ये

■ मुंबई

राष्ट्रवादी काँग्रेसचे नेते बाबा सिद्दीकी यांच्या हत्येतील मुख्य आरोपी मास्टरमाईड शुभम लोणकर याच्यासंबंधित एक महत्त्वाचा खुलासा समोर आला आहे. पोलिसांनी दिलेल्या माहिती नुसार, देसाई नावाच्या व्यक्तीने लोणकर याला कुख्यात गँगस्टर लॉरेन्स बिश्रोई याच्या गॅंगमध्ये आणले होते, असे उघडकीस आले आहे. २०१८ला शुभम लोणकर लष्करात भरती होण्यासाठी राजस्थान, जैसलमेरला गेला होता. मात्र, निवड प्रशिक्षणात तो पायस होऊ शकला नव्हता. याच ठिकाणी त्याची भेट देसाई नावाच्या इसमाशी झाली. देसाईनच लोणकर याची ओळख लॉरेन्सच्या जैसलमेर येथील सभासदाशी करून दिली. त्यानंतरच लोणकरला प्रशिक्षणासाठी गौमाफन नेपाळला पाठविण्यात आले होते. प्रशिक्षणानंतर परत आल्यावर लोणकर याने गॅंगसाठी नवीन तरणाडी भरती करण्याचे काम सुरू केले. लोणकरला यापूर्वी अकोला जिल्ह्यातील पोलिसांनी अटक केली होती. त्यावेळीच त्याने देसाई आणि बिश्रोई गॅंगशी आपले संबंध असल्याची माहिती पोलिसांना दिली होती. परंतु त्यावेळी या माहितीचे गंभीरय पोलिसांना जाणवले नाही.

मी मुख्यमंत्री असतो तर मंत्रिपदासाठी नांदेडचा विचार केला असता- अशोक चव्हाण

■ नांदेड

राज्यात महायुतीचे संख्याबळ 236 हुन अधिक असून, भाजपाला 132 जागा मिळाल्या आहेत. विशेष म्हणजे नांदेड जिल्ह्यात महायुतीचे नऊ उमेदवार निवडून आले असले तरी भाजपचे पाच उमेदवार निवडून आणण्यात अशोक चव्हाण यांना मोठे यश मिळालेय. परंतु तरीही नांदेड जिल्ह्याला एकही मंत्रिपद नसल्याने अशोक चव्हाण यांची ताकद कम पांडली का अशी चर्चा राजकीय वर्तुळात सुरू झालीय. पण नांदेडला एकही मंत्रिपद मिळालेले नाही.

राज्याचे माजी मुख्यमंत्री अशोक चव्हाण यांनी काँग्रेसमधून भाजपामध्ये प्रवेश केल्यानंतर त्यांना

प्रशासनाकडून पद भरती करण्यात आली. मात्र मागील काही वर्षांपासून निवृत्त होणारे कर्मचारी आणि इतर कारणांमुळे रिक्त होणाऱ्या पदांची भरती मुंबई महानगरपालिका प्रशासनाकडून करण्यात आली नाही. त्यामुळे कर्मचाऱ्यांवर कामाचा अतिरिक्त ताण पडत आहे.

एकीकडे कर्मचाऱ्यांची रिक्त पदे भरण्याकडे पालिका प्रशासनाकडून दुर्लक्ष केले जात असताना रुग्णांना अधिक चांगले उपचार मिळावेत यासाठी रुग्णालयामध्ये मागील काही वर्षांमध्ये नवनवीन विभाग सुरू करण्यात येत आहेत. मात्र या विभागांमध्ये नवीन कर्मचारी उल्लब्ध करून दिले जात नाहीत. कार्यरत कर्मचाऱ्यांवर या रुग्णसेवेचा भार सोपविण्यात येत आहे. त्यामुळे सध्या कार्यरत असलेल्या कर्मचाऱ्यांवर कामाचा अतिरिक्त ताण पडत आहे. याचा परिणाम त्यांच्या आरोग्यावरही होत आहे. रुग्णालयातील रिक्त पदे भरली जात नसल्याने एकूण १२९० शेड्युल्ड पदांपैकी तब्बल ५७० म्हणजे ४३ टक्के पदे रिक्त आहेत. यामध्ये सर्वाधिक रिक्त पदे ही कर्मचारी वर्गातील २७७ पदे रिक्त आहेत. कर्मचाऱ्यांवर पडणाऱ्या ताण कमी करण्यासाठी आणि रुग्णसेवा सुळीत सुरू ठेवता याची यासाठी कूपर रुग्णालयातील ५७० रिक्त पदे तत्काळ भरण्याची कार्यवाही करण्यात यावी, अशी विनंती म्युनिसिपल कर्मचारी कामगार सेनेचे अध्यक्ष बाबा कदम आणि उपाध्यक्ष डॉ. संजय कांबळे मुंबई महानगरपालिका आरुक्त भूषण गंगारंगी यांच्याकडे केली आहे.

अंधेरीतील पार्किंगचा ठेका हुतात्म्यांच्या वारसांना

वारसांना देण्यात येणार आहे. यासाठी पालिकेने निविदा प्रक्रिया राबवली आहे. ही निविदा प्रक्रिया १५ दिवसांत पूर्ण करून पार्किंग क्षेत्र हुतात्म्यांच्या वारसांच्या बाब्यावर देण्यात येणार आहे. हुतात्म्यांच्या वारसांसह या पार्किंगसाठी महिला बचत गटाचाही विचार करण्यात आला आहे. या पार्किंगसाठी हुतात्म्यांच्या वारसांकडून प्रतिसाद न मिळाल्यास महिला बचत गटाला हे पार्किंग क्षेत्र दोन वर्षासाठी देण्यात येणार आहे. पालिकेच्या सांताक्रुझ एच पूर्व विभागातील नाना धर्माधिकारी मार्गालगतचे पार्किंग क्षेत्र खुल्या प्रवर्गासाठी ठेवण्यात आले आहे. त्यामुळे या पार्किंग क्षेत्रासाठी नोंदणीकृत कोणती संस्था अथवा कंत्राटदार अर्ज करू शकतो. या पार्किंग क्षेत्रासाठी १ लाख १० हजार इसरा रक्कम घेण्यात येणार असून १५ हजार निविदा शुल्क आकारले जाणार आहे. या पार्किंग क्षेत्रातून मुंबई महापालिकेला ५५ लाख ४६ हजार रुपये उत्पन्न मिळणार आहे.

मंत्रिपद न मिळाल्यामुळे महायुतीतील नेते नाराज अधिवेशन सोडून अनेक जण आपापल्या मतदार संघात परतले

■ नागपूर

राज्य मंत्रिमंडळाच्या विस्तारानंतर भाजप, शिवसेना आणि राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या अनेक आमदारांनी मंत्रिपद न मिळाल्यामुळे उघडपणे नाराजी व्यक्त केली. यामध्ये छान भुजबळ, सुधीर मुनगंटीवार , नरेंद्र भोंडेकर, प्रकाश सुर्वे , विजय शिवतारे, राजेंद्र गावित, रवी राणा नाराज आहेत. याचे पडसाद नागपूरात सुरू असलेल्या हिवाळी अधिवेशनात देखील दिसले. छान भुजबळ यांनी उघडपणे नाराजी व्यक्त केली. तर सुधीर मुनगंटीवार हिवाळी अधिवेशनाच्या पहिल्या दिवशी अनुपस्थित राहिले. काल संध्याकाळीच तानाजी सावंत बॅंग घेऊन पुण्यासाठी रवाना झाले. तानाजी सावंत देखील आज अधिवेशनाला अनुपस्थित होते.

मंत्रिपद न मिळाल्यानं छान भुजबळ नाराज झालेत. भुजबळांच्या नाराजीची दखल राष्ट्रवादीनं घेतली. राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचे उपाध्यक्ष आणि अजित पवारंचे निकटवर्तीय प्रमोद हिंदुराव यांनी रेडिसन ब्ळ्यू हॉटेलमध्ये छान भुजबळ यांची भेट घेतली. राष्ट्रवादी पक्षाकडून छान भुजबळांची नाराजी दूर करण्याचा प्रयत्न सुरू आहे. मात्र आज विधिमंडळ परिसरात प्रतिक्रिया देताना भुजबळांनी जाहीर नाराजी व्यक्त केलेय. मी सामान्य कार्यकर्ता, मला डावललं किंवा बाजूला फेकलं तरी फरक पडत नाही, असं म्हणत भुजबळांनी नाराजी व्यक्त केली. तसेच मनोज जगतांना अंगावर घेतलं, त्याचं बक्षीस मिळालं, अशी प्रतिक्रिया देखील छान भुजबळांनी दिली. यानंतर छान भुजबळ अधिवेशन सोडून तातडीने नाशिकसाठी रवाना झाले.

पण त्यांची खदखद बाहेर आली. देवेंद्र फडणवीस आणि चंद्रशेखर बावनकुळेनी मंत्रिपदाबद्दल सांगितलं होतं, असंही सुधीर मुनगंटीवार यांनी सांगितले.

तानाजी सावंत काल शपथविधी सुरू असताना राजभवनाकडे

दरम्यान, मंत्रिमंडळातून वाळल्याने भाजपचे ज्येष्ठ नेते सुधीर मुनगंटीवार देखील नाराज असल्याची चर्चा रंगली होती. याचदरम्यान आज सुधीर मुनगंटीवार विधीमंडळाच्या कामकाजाला अनुपस्थित राहिले. त्यामुळे नाराजीच्या चर्चांना वांगेलेच उधाण आले. यानंतर सुधीर मुनगंटीवार यांनी नाराजीच्या चर्चा फेटाळल्या.

फिरकले देखील नाही. काल तानाजी सावंत हे नागपूरच्या रेडिसन ब्लू हॉटेलमधून बॅंग पॅक करून निघून गेले होते. आजपासून अधिवेशन असल्याने सर्व आमदारा नागपुरात असताना तानाजी सावंत माघारी परतले होते. त्यामुळे त्यांच्या नाराजीच्या चर्चांनी जोर धरला होता. तब्येत ठीक नसल्याने तानाजी सावंत पुण्याला परतल्याची

तानाजी सावंत यांना मंत्रिपदाची संधी न मिळाल्याने ते नाराज असल्याची चर्चा असतानाच भाजपचे रवी राणा अधिवेशन सोडून नाराज होऊन अमरावतीपरतले. अमरावती जिल्ह्यात यावेळी प्रथमच आठ पैकी सात जागांवर महायुतीचे आमदार आहेत. भाजपचे पाच आमदार जिल्ह्यात असले तरी एकही मंत्रीपद न दिल्याने राणा समर्थकांकडून सोशल मीडियावर पोस्ट व्हायल होत आहेत. जिल्ह्याला मंत्रिपद नसल्याने राणा दाम्पत्य कमालीचे नाराज असल्याचं समजते आहे.

तानाजी सावंत यांना मंत्रिपदाची संधी न मिळाल्याने ते नाराज असल्याची चर्चा असतानाच भाजपचे रवी राणा अधिवेशन सोडून नाराज होऊन अमरावतीपरतले. अमरावती जिल्ह्यात यावेळी प्रथमच आठ पैकी सात जागांवर महायुतीचे आमदार आहेत. भाजपचे पाच आमदार जिल्ह्यात असले तरी एकही मंत्रीपद न दिल्याने राणा समर्थकांकडून सोशल मीडियावर पोस्ट व्हायल होत आहेत. जिल्ह्याला मंत्रिपद नसल्याने राणा दाम्पत्य कमालीचे नाराज असल्याचं समजते आहे.

तानाजी सावंत यांना मंत्रिपदाची संधी न मिळाल्याने ते नाराज असल्याची चर्चा असतानाच भाजपचे रवी राणा अधिवेशन सोडून नाराज होऊन अमरावतीपरतले. अमरावती जिल्ह्यात यावेळी प्रथमच आठ पैकी सात जागांवर महायुतीचे आमदार आहेत. भाजपचे पाच आमदार जिल्ह्यात असले तरी एकही मंत्रीपद न दिल्याने राणा समर्थकांकडून सोशल मीडियावर पोस्ट व्हायल होत आहेत. जिल्ह्याला मंत्रिपद नसल्याने राणा दाम्पत्य कमालीचे नाराज असल्याचं समजते आहे.

तानाजी सावंत यांना मंत्रिपदाची संधी न मिळाल्याने ते नाराज असल्याची चर्चा असतानाच भाजपचे रवी राणा अधिवेशन सोडून नाराज होऊन अमरावतीपरतले. अमरावती जिल्ह्यात यावेळी प्रथमच आठ पैकी सात जागांवर महायुतीचे आमदार आहेत. भाजपचे पाच आमदार जिल्ह्यात असले तरी एकही मंत्रीपद न दिल्याने राणा समर्थकांकडून सोशल मीडियावर पोस्ट व्हायल होत आहेत. जिल्ह्याला मंत्रिपद नसल्याने राणा दाम्पत्य कमालीचे नाराज असल्याचं समजते आहे.

तानाजी सावंत यांना मंत्रिपदाची संधी न मिळाल्याने ते नाराज असल्याची चर्चा असतानाच भाजपचे रवी राणा अधिवेशन सोडून नाराज होऊन अमरावतीपरतले. अमरावती जिल्ह्यात यावेळी प्रथमच आठ पैकी सात जागांवर महायुतीचे आमदार आहेत. भाजपचे पाच आमदार जिल्ह्यात असले तरी एकही मंत्रीपद न दिल्याने राणा समर्थकांकडून सोशल मीडियावर पोस्ट व्हायल होत आहेत. जिल्ह्याला मंत्रिपद नसल्याने राणा दाम्पत्य कमालीचे नाराज असल्याचं समजते आहे.

तानाजी सावंत यांना मंत्रिपदाची संधी न मिळाल्याने ते नाराज असल्याची चर्चा असतानाच भाजपचे रवी राणा अधिवेशन सोडून नाराज होऊन अमरावतीपरतले. अमरावती जिल्ह्यात यावेळी प्रथमच आठ पैकी सात जागांवर महायुतीचे आमदार आहेत. भाजपचे पाच आमदार जिल्ह्यात असले तरी एकही मंत्रीपद न दिल्याने राणा समर्थकांकडून सोशल मीडियावर पोस्ट व्हायल होत आहेत. जिल्ह्याला मंत्रिपद नसल्याने राणा दाम्पत्य कमालीचे नाराज असल्याचं समजते आहे.

तानाजी सावंत यांना मंत्रिपदाची संधी न मिळाल्याने ते नाराज असल्याची चर्चा असतानाच भाजपचे रवी राणा अधिवेशन सोडून नाराज होऊन अमरावतीपरतले. अमरावती जिल्ह्यात यावेळी प्रथमच आठ पैकी सात जागांवर महायुतीचे आमदार आहेत. भाजपचे पाच आमदार जिल्ह्यात असले तरी एकही मंत्रीपद न दिल्याने राणा समर्थकांकडून सोशल मीडियावर पोस्ट व्हायल होत आहेत. जिल्ह्याला मंत्रिपद नसल्याने राणा दाम्पत्य कमालीचे नाराज असल्याचं समजते आहे.

तानाजी सावंत यांना मंत्रिपदाची संधी न मिळाल्याने ते नाराज असल्याची चर्चा असतानाच भाजपचे रवी राणा अधिवेशन सोडून नाराज होऊन अमरावतीपरतले. अमरावती जिल्ह्यात यावेळी प्रथमच आठ पैकी सात जागांवर महायुतीचे आमदार आहेत. भाजपचे पाच आमदार जिल्ह्यात असले तरी एकही मंत्रीपद न दिल्याने राणा समर्थकांकडून सोशल मीडियावर पोस्ट व्हायल होत आहेत. जिल्ह्याला मंत्रिपद नसल्याने राणा दाम्पत्य कमालीचे नाराज असल्याचं समजते आहे.

तानाजी सावंत यांना मंत्रिपदाची संधी न मिळाल्याने ते नाराज असल्याची चर्चा असतानाच भाजपचे रवी राणा अधिवेशन सोडून नाराज होऊन अमरावतीपरतले. अमरावती जिल्ह्यात यावेळी प्रथमच आठ पैकी सात जागांवर महायुतीचे आमदार आहेत. भाजपचे पाच आमदार जिल्ह्यात असले तरी एकही मंत्रीपद न दिल्याने राणा समर्थकांकडून सोशल मीडियावर पोस्ट व्हायल होत आहेत. जिल्ह्याला मंत्रिपद नसल्याने राणा दाम्पत्य कमालीचे नाराज असल्याचं समजते आहे.

तानाजी सावंत यांना मंत्रिपदाची संधी न मिळाल्याने ते नाराज असल्याची चर्चा असतानाच भाजपचे रवी राणा अधिवेशन सोडून नाराज होऊन अमरावतीपरतले. अमरावती जिल्ह्यात यावेळी प्रथमच आठ पैकी सात जागांवर महायुतीचे आमदार आहेत. भाजपचे पाच आमदार जिल्ह्यात असले तरी एकही मंत्रीपद न दिल्याने राणा समर्थकांकडून सोशल मीडियावर पोस्ट व्हायल होत आहेत. जिल्ह्याला मंत्रिपद नसल्याने राणा दाम्पत्य कमालीचे नाराज असल्याचं समजते आहे.

तानाजी सावंत यांना मंत्रिपदाची संधी न मिळाल्याने ते नाराज असल्याची चर्चा असतानाच भाजपचे रवी राणा अधिवेशन सोडून नाराज होऊन अमरावतीपरतले. अमरावती जिल्ह्यात यावेळी प्रथमच आठ पैकी सात जागांवर महायुतीचे आमदार आहेत. भाजपचे पाच आमदार जिल्ह्यात असले तरी एकही मंत्रीपद न दिल्याने राणा समर्थकांकडून सोशल मीडियावर पोस्ट व्हायल होत आहेत. जिल्ह्याला मंत्रिपद नसल्याने राणा दाम्पत्य कमालीचे नाराज असल्याचं समजते आहे.

तानाजी सावंत यांना मंत्रिपदाची संधी न मिळाल्याने ते नाराज असल्याची चर्चा असतानाच भाजपचे रवी राणा अधिवेशन सोडून नाराज होऊन अमरावतीपरतले. अमरावती जिल्ह्यात यावेळी प्रथमच आठ पैकी सात जागांवर महायुतीचे आमदार आहेत. भाजपचे पाच आमदार जिल्ह्यात असले तरी एकही मंत्रीपद न दिल्याने राणा समर्थकांकडून सोशल मीडियावर पोस्ट व्हायल होत आहेत. जिल्ह्याला मंत्रिपद नसल्याने राणा दाम्पत्य कमालीचे नाराज असल्याचं समजते आहे.

तानाजी सावंत यांना मंत्रिपदाची संधी न मिळाल्याने ते नाराज असल्याची चर्चा असतानाच भाजपचे रवी राणा अधिवेशन सोडून नाराज होऊन अमरावतीपरतले. अमरावती जिल्ह्यात यावेळी प्रथमच आठ पैकी सात जागांवर महायुतीचे आमदार आहेत. भाजपचे पाच आमदार जिल्ह्यात असले तरी एकही मंत्रीपद न दिल्याने राणा समर्थकांकडून सोशल मीडियावर पोस्ट व्हायल होत आहेत. जिल्ह्याला मंत्रिपद नसल्याने राणा दाम्पत्य कमालीचे नाराज असल्याचं समजते आहे.

अधिवेशनाच्या पहिल्याच दिवशी विरोधीपक्ष आक्रमक ईव्हीएम व बीड, परभणीतील मुद्द्यांवर विधानभवनाच्या पायऱ्यांवर घोषणाबाजी

■ नागपूर

अधिवेशनाच्या पहिल्याच दिवशी परभणी व बीड मधील घटनांचा मुद्दा उपस्थित करण्यात आला. संविधानाची विटंबना व सरपंचाची निपुण हत्या या दोन्ही घटना भाजपा सरकार आल्यानंतर घडल्या आहेत. परभणीत एका आंबेडकरी विचाराच्या कार्यकर्त्यांचा पोलीस कोठडीत मृत्यू झाला आहे. या घटना अत्यंत गंभीर असून आंबेडकरी अनुयायी व राज्यातील जनतेत प्रचंड संताप आहे. सरकारने या मुद्द्यांवर उत्तर द्यायची तयारी दाखवावी, अशी मागणी महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेसचे अध्यक्ष नाना पटोले यांनी केली आहे. काँग्रेस प्रवेशाध्यक्ष नाना पटोले यांनी विधानसभेत परभणी व बीडच्या घटनांचा मुद्दा उपस्थित केला. त्यावर सरकारच्या वतीने मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी विधानसभा अध्यक्ष ज्या दिवशी चर्चा करण्यास सांगताली त्या दिवशी चर्चा करू असे आश्वासन दिले. त्यानंतर विधीमंडळ परिसरात प्रचार माध्यमाशी बोलताना नाना पटोले म्हणाले की, बीड जिल्ह्यातील मस्साजोग गावचे सरपंच संतोष देशमुख यांना किडनॅप केल्याची माहिती

पोलिसांना होती पण देशमुख यांची अत्यंत निपुण पद्धतीने हत्या करण्यात आल्यानंतर पोलीस सक्रीय झाले. भाजपा सरकार आल्यानंतर दलित व बहुजन समाजावर अत्याचार केले जात आहेत का? ईव्हीएम सरकारने राज्यात राजकीय हत्यासरू सुरू केले आहे का? असे प्रश्न पटोले यांनी उपस्थित केले.

परभणीतील सोमनाथ सूर्यवंशी यांना कोठडीत असताना पोलिसांनी प्रचंड हालालत करून मारण्यात आल्याने त्यांना मृत्यू झाल्याचे शवविच्छेदन अहवालात स्पष्ट झाले असून ही सरकार प्रायोजीत

बीड प्रकरणातील आरोपींवर कडक कारवाई करणार - मुख्यमंत्री

■ नागपूर

बीड जिल्ह्यातील मस्साजोग येथील घटना गंभीर असून यास सरकारने गांभीर्याने घेतलं आहे. संबंधीत आरोपी व दोषी पोलीसांवर कारवाई करण्यात आली असून या प्रकरणातील आणखी कोणी दोषी आढळल्यास त्यांच्यावरही कारवाई करण्यात येणार असल्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी सांगितले. विधानपरिषद विरोधी पक्षनेते अंबादास दानवे यांनी 289 अन्वये उपस्थित केलेल्या बीड जिल्ह्यातील मस्साजोग येथील सरपंच संतोष देशमुख यांच्या हत्येविषयीच्या प्रश्नाला उत्तर देताना मुख्यमंत्री फडणवीसबोलत होते.

मुख्यमंत्री फडणवीस म्हणाले, या घटनेसाठी ‘सीआयडी’ची एक विशेष एसआयटी स्थापन करण्यात आली आहे. तांत्रिक व कुत्रिम बुद्धिमत्तेचा वापर करून या प्रकरणाची चौकशी करण्यात येणार असून फरार आरोपींना लवकरच पकडण्यात येईल. या प्रकरणात एका पोलीस अधिकाऱ्यांस सक्तीच्या रजेवर पाठविण्यात आले असून एकास निलंबित करण्यात आले आहे. आरोपी कोणत्याही जाती, धर्माचा किंवा राजकीय पक्षाचा असला तरी तसेच कोणत्याही दबावाचा विचार न करता यासंदर्भात कडक कारवाई करण्यात येणार असल्याचे मुख्यमंत्री स्पष्ट यांच्याकडून सांगितले.

दरम्यान, विधिमंडळाच्या हिवाळी अधिवेशन सत्रात विरोधी पक्षातील सदस्यांना माझे आव्हान आहे त्यांनी पाहिजे ती चर्चा करावी, सरकार उत्तर द्यायला सक्षम आहे. आम्ही कुठेही कमी पडणार नाही. 35 हजार कोटीच्या पुरवणी मागण्या मांडल्या आहेत, त्या मंजूर होतील. आपला अर्थ संकटप मोठा आहे, जेव्हा पासून डिजिटल सिस्टीम सुरू केली व कॅंपपासून अन्न मागण्या वाढल्या आहेत. तसेच योग्य

चर्चा करून त्या मंजूर करू, असेही मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले. ओबीसीबद्दल बोलायला काँग्रेसला अधिकार नाही. त्यांनी इतक्या वर्षात केवळ अन्याय केला. महाराष्ट्रात ओबीसी समाजासाठी 48 जीआर आम्ही काढले, ओबीसी मंत्रालय स्थापन केले, रोजगाराची व्यवस्था, पी.एच डीची व्यवस्था आम्ही केली, तर काँग्रेसला दाखवण्यासारखे काही काम नाही. इतक्या वर्षांनंतर ओबीसी समाजाला सांविधानिक दर्जा मोदी साहेबांनी दिली. सर्वाधिक ओबीसी मंत्री आमच्या मंत्रिमंडळात बघायला मिळतात. काँग्रेसमध्ये पटोले आणि वडेटीवार यांच्यावर अन्याय होतो, तो स्थापच्यार काढतात,असेही देवेंद्र फडणवीस म्हणाले.

पक्षाने काहीतीर विचार करून मुनगंटावारांना मंत्रिमंडळात घेतले नाही

सुधीर भाऊ आमचे ज्येष्ठ नेते असून त्यांच्याशी आमचे बोलणे झाले आहे. पक्षाने त्यांना विशेष जबाबदारी देण्याचे ठरवले आहे. सुधीर मुनगंटीवार म्हणजे नेते आहेत, त्यामुळे आमच्या पक्षाने काहीतीर विचार करून त्यांना मंत्रिमंडळात घेतले नाही, असे स्पष्टीकी देत मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस या चर्चेला पूर्णपणे दिला असल्याचे बोलले जात आहे.

सुधीर भाऊ आमचे ज्येष्ठ नेते असून त्यांच्याशी आमचे बोलणे झाले आहे. पक्षाने त्यांना विशेष जबाबदारी देण्याचे ठरवले आहे. सुधीर मुनगंटीवार म्हणजे नेते आहेत, त्यामुळे आमच्या पक्षाने काहीतीर विचार करून त्यांना मंत्रिमंडळात घेतले नाही, असे स्पष्टीकी देत मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस या चर्चेला पूर्णपणे दिला असल्याचे बोलले जात आहे.

सुधीर भाऊ आमचे ज्येष्ठ नेते असून त्यांच्याशी आमचे बोलणे झाले आहे. पक्षाने त्यांना विशेष जबाबदारी देण्याचे ठरवले आहे. सुधीर मुनगंटीवार म्हणजे नेते आहेत, त्यामुळे आमच्या पक्षाने काहीतीर विचार करून त्यांना मंत्रिमंडळात घेतले नाही, असे स्पष्टीकी देत मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस या चर्चेला पूर्णपणे दिला असल्याचे बोलले जात आहे.

सुधीर भाऊ आमचे ज्येष्ठ नेते असून त्यांच्याशी आमचे बोलणे झाले आहे. पक्षाने त्यांना विशेष जबाबदारी देण्याचे ठरवले आहे. सुधीर मुनगंटीवार म्हणजे नेते आहेत, त्यामुळे आमच्या पक्षाने काहीतीर विचार करून त्यांना मंत्रिमंडळात घेतले नाही, असे स्पष्टीकी देत मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस या चर्चेला पूर्णपणे दिला असल्याचे बोलले जात आहे.

सुधीर भाऊ आमचे ज्येष्ठ नेते असून त्यांच्याशी आमचे बोलणे झाले आहे. पक्षाने त्यांना विशेष जबाबदारी देण्याचे ठरवले आहे. सुधीर मुनगंटीवार म्हणजे नेते आहेत, त्यामुळे आमच्या पक्षाने काहीतीर विचार करून त्यांना मंत्रिमंडळात घेतले नाही, असे स्पष्टीकी देत मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस या चर्चेला पूर्णपणे दिला असल्याचे बोलले जात आहे.

पहिल्याच दिवशी 35,788 कोटींच्या पुरवणी मागण्या

■ नागपूर

अधिवेशनाची सुरुवात झाली आहे. या अधिवेशनात मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या सरकारकडून आज 33,788.40 कोटी रुपांच्या पुरवणी मागण्या मांडल्या आहेत. यामध्ये 1400 कोटी रुपांची तरतूद मुख्यमंत्री माझी लाडकी बहीण योजनेसाठी करण्यात आली.

मुख्यमंत्री लाडकी बहीण योजना ही यापुढेही कायम सुरू राहणार असून याबद्दल मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी मोठी घोषणा केली आहे. राज्यातल्या लाडकी बहीण योजनेसाठी 1400 कोटी रुपांची तरतूद केली असल्याचे देवेंद्र फडणवीस यांनी म्हटले आहे. ही रक्कम भेमेकी कशासाठी मंजूर करण्यात येणार आहे हे खाल स्पष्ट झाले आहे. हिवाळी अधिवेशनाच्या पहिल्या दिवशी विधानसभेत 35 हजार 788 कोटी रुपांच्या पुरवण्या मागण्या मांडण्यात आल्या. यामध्ये लाडकी बहीण योजनेसाठी सरकारकडून 1400 कोटी रुपांची पुरवणी मागणी सादर करण्यात

जयंत पाटील, रोहित पवारांना मंत्रिमंडळात घेण्यासाठीच अजित पवारांनी छान भुजबळांचा बळी घेतला; लक्ष्मण हाकेंची जोरदार टीका

■ पुणे

देवेंद्र फडणवीस यांच्या मंत्रिमंडळाचा नागपुरात विस्तार करण्यात आला असून अनेक नव्या चेहऱ्यांना संधी देण्यात आली. तर काही ज्येष्ठ चेहऱ्यांना डावलण्यात देखील आलं. मंत्रिमंडळात जरी 17 ओबीसी नेत्यांनी मंत्रिपदाची शपथ घेतली असली तरी राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाकडून माजी मंत्री छान भुजबळ यांना डावलण्यात आल्यानं ओबीसी आंदोलक तसेच ओबीसी नेते महायुतीवर नाराज झाले आहेत. ओबीसी आंदोलक लक्ष्मण हाके यांनी राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचे अध्यक्ष अजित पवार यांच्यावर छान भुजबळ प्रकरणी जोरदार टीका केली. राष्ट्रवादी काँग्रेस शरदचंद पवार पक्षाचे प्रदेशाध्यक्ष जयंत पाटील, रोहित पवारांना मंत्रिमंडळात घेण्यासाठी अजित पवारांनीच छान भुजबळांचा बळी घेतला, अशी जोरदार टीका त्यांनी केली.

तसं सांगूं", असा सवाल यावेळी हाके यांनी केला. "एकीकडे धनंजय मुंडे आणि पंचा मुंडे यांना मंत्रिपद दिल्याचा आनंद आहे. पण दुसरीकडे छान भुजबळ, गोपीचंद पडळकर यांना डावलणंयत

आहे. आम्ही महायुतीच्या बाजूनं जाणार आहोत, असा आम्ही निवडणुकीच्या आगोदरच ठामपणे निर्णय घेतला. त्यामुळे सर्पुण ओबीसी समाजानं महायुतीला भरभरून मतदान केलं. असं असताना ओबीसी समाजाचा आवाज बनणारे गोपीचंद पडळकर तसेच छान भुजबळ यांना का डावलण्यात आलं आहे. अजित पवार यांनी जे अडीच वर्षांचं सांगितलं आहे, तर अडीच वर्षांनंतर ते उपमुख्यमंत्री पद हे छान भुजबळ यांना देणार आहे का, ? आणि जर ते देणार असतील तर त्यांनी कोणते, लढायला आम्ही पण तुपारी जेवणासाठी इतर लोक असून छान भुजबळांना का डावलण्यात आले आहे, याच उत्तर राज्याचे मुख्यमंत्री आणि उपमुख्यमंत्री यांनी द्यावे," असे यावेळी हाके म्हणाले.

आल्यानं या महायुती सरकारनं ओबीसी समाजाचा रोष ओढवून घेतला. सरकारनं मंत्रिमंडळात अनेक ओबीसी चेहरे जरी दिले असले, तरी आम्हाला समाज म्हणून मंत्रिमंडळात छान भुजबळ पाहिजे होते. पण त्यांना न घेतल्यानं ओबीसी समाजाचा अनादर झाला.", असे यावेळी हाके म्हणाले. "गेल्या सर्पुण ओबीसी समाजानं महायुतीला भरभरून मतदान केलं. असं असताना ओबीसी समाजाचा आवाज बनणारे गोपीचंद पडळकर तसेच छान भुजबळ यांना का डावलण्यात आलं आहे. अजित पवार यांनी जे अडीच वर्षांचं सांगितलं आहे, तर अडीच वर्षांनंतर ते उपमुख

संपादकीय

देवाभाऊंकडून अपेक्षा

महाराष्ट्र हे देशातील पहिल्या चार ते पाच क्रमांकाच्या राज्यात गणले जाणारे राज्य आहे. आज या महाराष्ट्रावर 7.11 लक्ष कोटी रुपयांचे कर्ज आहे. निवडणुकीपूर्वी यावर्षी ज्या विविध योजनांची घोषणा झालेली आहे. त्यामुळे हे कर्ज आठ लक्ष हजार कोटी पर्यंत जाऊ शकते. या आठ लक्ष हजार कोटीच्या होणाऱ्या व्याजावर आपल्याला लक्ष दिले पाहिजे. विकासाचे लक्ष्य साध्य करण्यासाठी जर त्याच्यावर लक्ष दिले नाही. तर विकास कामासाठी पैसाच उभा करता येणार नाही. आता यापुढे राज्याला नवीन कर्ज घेणे गरजेचे असले. तरी ते आता झेपेल काय, असा प्रामाणिक प्रश्न उभा राहणे स्वाभाविक आहे. आता महाराष्ट्रावरील कर्जाची चर्चा करूया. 1995 सालापर्यंत म्हणजे पहिले युती सरकार सत्तेवर येईपर्यंत, महाराष्ट्र हे शिलकीच्या अर्थसंकल्पाचे राज्य होते. पहिल्यांदा युती सरकारच्या काळात महाराष्ट्राने अंदाजे 45 हजार कोटींचे कर्ज घेतले होते. कधीकधी एखाद्या सावकाराकडून कर्ज घेतल्यावर ज्याप्रमाणे एखाद्या कुटुंबाची किंवा व्यवसायाची कर्जावर कर्ज घेऊन कर्जाच्या वतुळातच राहण्याची जी सवय होते. त्याप्रमाणे महाराष्ट्राला आता कर्जाची किंवा कर्ज घेण्याची जवळजवळ सवयच झालेली आहे. तसे पाहिले तर महाराष्ट्र दहा देशातील सर्वाधिक प्रगत प्रदेश आहे. महाराष्ट्राचे दरडोई उत्पन्न 2.8 लाख रुपये आहे. म्हणजे ते देशाच्या दरडोई उत्पन्न सरासरीपेक्षा पुष्कळ जास्त आहे. हे सर्व असले तरी गेल्या दहा पंधरा वर्षात देशाच्या उत्पन्नात पंधरा वर्षांपूर्वी जो आपला वाटा जवळजवळ 15 टक्के होता. तो यावर्षी दोन टक्क्यांनी घसरलेला आहे. आणण औद्योगिक आघाडीवर अग्रगण्य होतो, असे आपण म्हणतो. तरी आपल्या राज्याची महसूली तट्ट जवळजवळ वीस हजार कोटी रुपयांची आहे. आपल्या राज्याच्या वित्तीय तुटीचा विचार केला. तर हा आकडा एक लाख दहा हजार कोटींच्या वर जातो. आम्ही वर उल्लेख केल्याप्रमाणे लाडक्या घोषणांचे आकडे स्वतःच्या उत्पन्नापेक्षा जास्त खर्च असल्यामुळे राज्याला कर्जाच्या घनघोर खडबुदात ढकतला आहेत. राज्याच्या वित्त विभागाचे पित्त कितीही भडकले. तरी आमचे आतापर्यंतचे राज्यकर्ते एकायला तयार नाहीत. कारण ती राजकीय गरज आहे. हे त्यांनाही ठाऊक आहे आणि वित्त विभागालाही ठाऊक आहे. त्यामुळेच आता सरकारच्या सर्वोच्च पदी बसलेल्या देवेंद्रजी यांच्याकडून प्रगत महाराष्ट्राला अधिक प्रगत करण्यासाठी काही अपेक्षा आहेत. आज असमानी आपत्तीमुळे कृषी व्यवसाय समाधानकारक नाही. विकासाचे विकृत मुंबई, पालघर आणि नाशिक या परिसरात फरकट फेऱ्या मारीत आहे. थोडा बहुत अंश आताच्या संभाजीनगर कडे वळलेला असेल तो असेल. बाकी राज्याचे इतर भाग आपले भाग्य उजळण्याची वाट पाहत आहेत. महाराष्ट्रा सारख्या अग्रेसर असलेल्या राज्यातही आजच्या घडीला जवळजवळ 60 टक्के जनता शेतीवर अवलंबून आहे. शेतकरी वाढलेल्या खर्चापायी अत्यंत बेजार आहेत. कोणे एकेकाळी शेतीसाठी आवश्यक ते वि्याणे शेतकरी आपल्या शेतात पिकवून घरामध्येच तयार करीत असत. आता त्या क्षेत्रावर राष्ट्रीय आणि बहुराष्ट्रीय कंपन्यांनी कब्जा केलेला आहे. यामुळे देवेंद्रजी तुम्हाला महाराष्ट्राच्या शेतकऱ्याला सावरण्यासाठी उदारहस्ते मातीत राबणाऱ्या बळीराजाला मदत करावी लागेल. आपल्या पुढारलेल्या राज्यात विजेचे जे दर आहेत. ते आपल्याला इतके सफटात नेत आहेत की, त्याच दराला घाबरून अनेक प्रकल्प राज्याबाहेर गेलेले आहेत किंवा जात आहेत. हाच विजेचा दर आपल्यापेक्षा गुजरातमध्ये 50 ते 80 टक्के कमी आहे. त्यामुळे विजेमुळेच वाढणारी महागाई राज्याला अधिकच निराशेच्या खाईत नेत आहेत. म्हणजेच देवेंद्रजी यावरही आपल्याला अधिक लक्ष केंद्रित करावे लागेल. तुम्हाला या सर्वच बाबींकडे प्रामुख्याने लक्ष देणे गरजेचे आहे. जर महाराष्ट्रात महाराष्ट्राच्या विकासासाठी देशांतर्गत किंवा जगातील भांडवल आकर्षित करायचाचे असेल. तर पायाभूत सुविधांकडे, इलेक्ट्रॉनिक उत्पादनासाठी योग्य ते वातावरण निर्माण करणे गरजेचे आहे. पश्चिम महाराष्ट्र किंवा आम्ही वर उल्लेख केलेले विकृत सोडल्यास ग्रामीण प्रश्न अत्यंत बिकट आहेत. त्यामुळेच उद्योगांना मदत करण्यासाठी आपल्याला मोठेच काम करावे लागणार आहे. एकूणच औद्योगीकरणकडे वाटचाल करावीच लागेल. त्यामुळेच रोजगार निर्मिती आणि त्यामुळेच राज्याच्या उत्पन्नात भर पडेल. असे दोबळमानाने विचार केल्यावर आम्हाला खूप महत्त्वाचे वाटते. आपल्या राज्यातील वेगवेगळ्या विभागातील विकासामधील असमतोल समतोल करण्यासाठी देवेंद्रजी यांच्यासारख्या समतोल आणि समन्यायी विचाराच्या प्रशासकाला कोणताही तोल ढळू न देता अतिशय द्रष्टेणाट दाखवून नवनवीन योजनांची आखणी करावी लागेल. पुढील चार वर्षे या दृष्टीने देवेंद्रजी यांनी प्रयत्न करावेत आणि नंतरच्या निवडणुकीच्या वर्षात काय जो सवलतींचा वर्षाव करायचा आहे, तो करून टाकावा. वेळेवर केलेल्या आनंदाच्या वर्षांामुळे जनता मोठ्या प्रमाणावर तुमच्या मागे उभी राहील. हे तुम्ही या आधीही सिद्ध केलेलेच आहे. तेव्हा आता जागा आणि त्या दृष्टीने वागा. इतकीच अपेक्षा!

हरवलेले सुख...

लाख संकटांना मी असंच धुस्कावून लावलं आहे.. दुःखालाही मी आनंदानं आपलंस केलं आहे,	नाती सांभाळावी कशी सांगू तरी कोणाला, द्वेष,अहंकाराची वावटळ घरात जी शिरली आहे,
हृदयात माझ्या काहीच शिल्लक नाही ठेवलं प्रेम, माया, आपुलकीची वाटून टाकली सर्वानाच,	असून ही सर्व चांगले जीवन झाले आहे रक्ष आपणच आपल्याला करत आहोत ना भक्ष,
माझ्या आयुष्यात मी प्रसादासारखा आनंद वाटला मग दुःख तरी कसं येईल हो माझ्या वाट्याला,	बहरलेली बाग माझी कोमेजून गेली कशी दृष्टच लागली कोणाची कळलंच नाही कधी,
मी तर नेहमी प्रेमाच्या फुलांचीच रोपटी लावली मग द्वेषाचे काटे तरी उगवतीलच कसे,	तुटलेली नाती जोडणारा धागा सापडेल कां कधी सुख आणी आनंद पुन्हा वाट्याला येईल तरी कां ?
असाच माझा समज होता पण, कृपया मांत्रिकांनी कधी मूर् मारली हे कळलंच नाही मला,	सांग देवा, सांग मला हरवलेल्या त्या सुखाची वाट पहातच, डोळे माझे मिटणार तर नाही ना ??
	 -दिपक बजरंग नलावडे

नातं असावं प्रेमाचं...

कुठलं तरी एक नातं असावं जिथे शब्दाला मान असावा जिथे शब्दांचा खेळ नसावा	कुठलं तरी एक नातं असावं जिथे शब्दांचा खेळ नसावा
कुठलं तरी एक नातं असावं जिथे फक्त प्रेम मिळावं जिथे राग, द्वेष नसावा	कुठलं तरी एक नातं असावं जिथे पूर्ण विश्वास असावा जिथे कटकारस्थान नसावं
कुठलं तरी एक नातं असावं जिथे आस्था, आपुलकी असावी जिथे अहंकार, इगो नसावा	कुठलं तरी एक नातं असावं जिथे फक्त प्रेमाचं वाटप असावं जिथे संपत्तीसाठी भांडण नसावं
कुठलं तरी एक नातं असावं जिथे नात्याची ओढ असावी जिथे मायेतील दुरावा नसावा	नातं हे कुठलंही असलं तरी ते कायम जपण्यासाठी असावं संकुचित मनाने, गैरसमजाने कायम तोडण्यासाठी नसावं...
कुठलं तरी एक नातं असावं जिथे संवाद, सुसंवाद असावा जिथे कसलाने गैरसमज नसावा	

-दिपक बजरंग नलावडे

निवडणूक आयोगाने इव्हीएम

प्रणालीची विश्वासाहर्ता आणि पारदर्शकता

वेळोवेळी सिद्ध केली आहे. लोकसभेच्या,

राज्यांमधल्या निवडणुका इव्हीएमद्वारेच

घेतल्या जातात. आता महाराष्ट्रामध्ये

महाविकास आघाडीच्या दारुण पराभवानंतर

अनेक नेत्यांकडून या प्रणालीवर संशय

घेतला जात आहे. पराभव झाल्यानंतरच

असा संशय घेणे आणि जनमताचा कौल

मान्य करण्याऐवजी हा पर्याय निवडणे

मतदारांनाही कोड्यात पाडणारा आहे.

१३ निवडणुकीच्या निकालाचा आनंद लुटणारे विरोधक २० नोव्हेंबर रोजी पार पडलेल्या विधानसभा निवडणुकीच्या अनपेक्षित निकालाने संभ्रमित झाले. निवडणूक आयोगाने वारंवार प्रणालीद्वारे होत असलेल्या मतदान प्रक्रियेतील पारदर्शकता आणि विश्वासाहर्ता वेळोवेळी सिद्ध केली असतानाही संशय घेणे, अभ्यासू आणि जाणकार मतदारांनादेखील रुचेल की नाही ही शंका आहे. कोट्यवधी मतदार आणि शेकडो पक्ष अशा प्रचंड पसाऱ्यात भारतातील निवडणुका होत असतात. त्यांचा ठराविक असा कार्यकाळ नाही. त्यामुळे भारतात पूर्ण वर्षभर कोणत्या ना कोणत्या राज्यात निवडणुका होत असतात, लोकसभेच्या, विविध राज्यांमधल्या विधानसभेच्या आणि महानगरपालिकांच्याही निवडणुकाही आता इलेक्ट्रॉनिक वोटिंग मशिनद्वारेच घेतल्या जाऊ लागल्या आहेत. या इव्हीएम मशिनतबाबत मतदारांमध्ये नेहमीच कुतूहल आणि विरोधकांमध्ये नेहमीच संशय राहिला आहे. निवडणूक आयोगाच्या मते निवडणुकीच्या किचकट आणि आव्हानात्मक प्रक्रियेत मतदार हा केंद्रस्थानी असतो आणि मतांचं पावित्र्य हा सगळ्यात संवेदनशील मुद्दा आहे असे असतानाही महाराष्ट्र विधानसभा निवडणुकीच्या निकालानंतर महाविकास आघाडीलेल्या अनेक नेत्यांनी इव्हीएम मशिनस्वर संशय व्यक्त केला. लोकसभा निवडणुकीमध्ये महाराष्ट्रात आघाडीला मिळालेले यश आणि केवळ सहा महिन्यांमध्येच आघाडीचा झालेला दारुण पराभव, या घटनांमुळे आघाडीच्या ज्येष्ठ नेत्यांकडून प्रणालीवर संशय घेतला जात आहे. जून २०२४ च्या लोकसभेच्या निवडणुकीत 'अब की बार ४०० पार'चा नारा देऊन मैदानात उतरलेल्या भाजपला स्वबळावर सरकार स्थापन करता आले नाही. केंद्रात भाजप आणि मित्रपक्षांचे सरकार स्थापन झाले असले, तरी महाराष्ट्रात युतीला १८ आणि आघाडीला ३० जागा मिळणे अनपेक्षित होते. मतदानाची घसरलेली टक्केवारी असेल, भाजपला संविधान बदलायचे आहे हा विरोधकांकडून झालेला अपप्रचार येण्यात किंवा इतरही काही कारणे असतील, भाजपने पराभव मान्य केला. आजवर ज्या ज्या वेळी दिल्ली, पंजाब, केरळसारख्या राज्यांमध्ये दारुण पराभव झाला, भाजपने आत्मचिंतनाद्वारे पराभवाची कारणे अपप्रचार येण्याचा प्रयत्न केला. २०१७ मध्ये झालेल्या पाच राज्यांच्या विधानसभा निवडणुकांमध्येही भाजपचा दारुण पराभव झाला होता. आपण निवडणुका जिंकतो तेव्हा प्रणाली चांगली असते आणि हरातो तेव्हा तिला काही तरी गडबड केलेली असते, हा अजब तर्क २०१४ पासून

आजवर, म्हणजे गेली दहा वर्षे इव्हीएम मशिनस्विरोधी पक्षांनी उचलून धरला आहे आणि त्याद्वारे म तदानाला नेहमी विरोध दर्शवला आहे. तेच रडगाणे नुकत्याच पार पडलेल्या महाराष्ट्रातील विधानसभेच्या निकालांवरून सुरू केले आहे. इव्हीएम म शिन्सद्वारे घेतलेल्या मतदानाने आजवर तीन तीन निवडणुका जिंकणारे नेते, आज त्याच प्रणालीकडे संशयाने पाहू लागले आहेत. एके काळी एकाच वेळी झालेल्या पाच राज्यांच्या आणि झारखंडमध्ये भाजपच्या झालेल्या पराभवाकडे त्यांनी जाणीवपूर्वक दुर्लक्ष केले आहे. खरे तर भारतात सध्या लोकशाही पद्धतीने आणि निष्पक्षपातीपणे निवडणुका पार पाडण्यासाठी वापरात असलेली ही

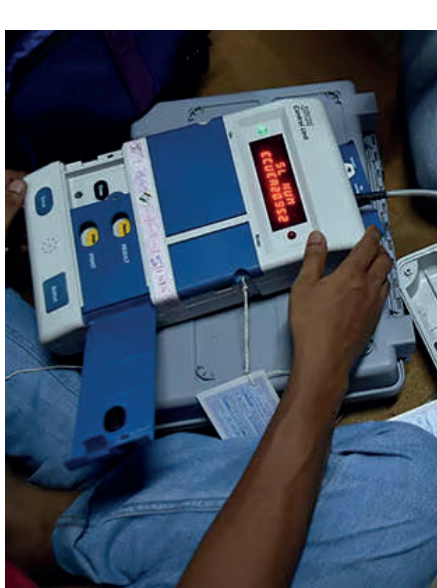

प्रणाली आदर्श मानावी लागेल,

भारतामध्ये अखंडताने मुक्त आणि निष्पक्ष निवडणुका पार पाडण्यासाठी भारतीय निवडणूक आयोगाला जागतिक स्तरावर 'गोल्ड स्टॅंडर्ड' म्हणून ओळखले जाते. आयोगाने निवडणुकीच्या कार्यक्षम, सुरळीत आणि व्यावसायिक वर्तनाचे नेहमीच उच्च दर्जच मानक स्थापित केले आहेत आणि निवडणूक प्रक्रिया आणि प्रणाली सुधारण्यासाठी नवीनतम प्रगत तंत्रज्ञान स्वीकारण्यात, अवलंबण्यात आणि अंमलात आणण्यात आयोग आघाडीवर आहे. गेल्या वीस वर्षांमध्ये आयोगाने इव्हीएम मशिनस्चा वापर करून राज्य विधानसभेच्या १०७ आणि तीन लोकसभा निवडणुका यशस्वीपणे पार पाडल्या आहेत. सप्टेंबर २०१३ पासून, मतदान प्रक्रियेतील पारदर्शकता आणि विश्वासाहर्ता वाढवण्यासाठी विविध राज्यांच्या विधानसभा आणि संसदीय मतदारांसांमध्ये व्होटर व्हेरिफायबल पेपर ऑडिट ट्रेल (व्हीव्हीपॅट) मशिनस्चाही वापर करण्यात आला आहे. दखल मार्च २०१७ मध्ये पाच राज्यांच्या विधानसभा निवडणुकांचे (यूपी, उत्तराखंड, पंजाब, गोवा आणि मणिपूर) निकाल जाहीर झाल्यानंतर इव्हीएमच्या कार्यप्रणालीवर काही शंका उपस्थित झाल्या होत्या या पाच राज्यांच्या विधानसभा निवडणुकांचे निकाल जाहीर झाल्यानंतर काही तक्रारी आणि सूचना आयोगाला प्राप्त झाल्या आयोगाने या तक्रारींची रीतसर तपासणी केली आणि दाव्यांना समर्थन देणारे पुरावे आणि विश्वासाहं समाग्रीची माहिती मागितली, परंतु तक्रारकर्त्यांनी कोणतेही पुरावे दिले नाहीत. तेरा राजकीय पक्षांच्या गटांने दहा एप्रिल २०१७ रोजी आयोगाची भेट घेतली आणि इव्हीएमच्या वापराबाबत काही आक्षेप व्यक्त केले. काही राजकीय पक्षांनी एप्रिल २०१७ च्या

पहिल्या आठवड्यात आलेल्या भिंड (पंजाब) आणि ढोलपूर (राजस्थान) पोटनिवडणुकीत ३१ मार्च २०१७ रोजी (वास्तविक मतदानात नाही) वापरल्या गेलेल्या संबंधित घटनांबद्दलदेखील प्रश्न उपस्थित केले. राजकीय पक्षांच्या चिंता समजून घेण्यासाठी आयोगाने सर्वपक्षीय बैठक बोलावली. त्याच दिवशी पुढील परिणामांसाठी एक प्रेस स्टेटमेंटदेखील जारी करण्यात आले.

आयोगाने राजकीय पक्षांसमोर सांगितले की भविष्यातील सर्व निवडणुका अनिवार्यपणे इव्हीएमद्वारे घेतल्या जातील. भविष्यातील सर्व निवडणुकांमध्ये सर्व मतदान केंद्रांवर सोबत मशिनस्चा वापर केल्याने

आधारित मतदान व्यवस्थेत कमालीची पारदर्शकता आणि विश्वासाहर्ता येईल, असा आयोगाचा ठाम विश्वास आहे. प्रत्येक मतदाराला आपले मत योग्य उमेदवाराला गेले आहे की नाही हे व्हीव्हीपॅटमध्ये पाहणे शक्य होईल आयोगाने या प्रणालीवर विश्वास व्यक्त केला आहे.

आणि इव्हीएमची अखंडता, गैरछेडछाड आणि चिंचाळकर विश्वासाहर्ता यावर आयोगाचा ठाम विश्वास आहे. आयोगाने इव्हीएमचे उत्पादन, वाहतूक, स्टोरेज, मतदान आणि मतमोजणी प्रक्रियेदरम्यान कोणत्याही प्रकारच्या छेडछाडीपासून संरक्षणाची नेहमी हमी दिली आहे. तरीही या प्रणालीची अखंडता आणि विश्वासाहर्ता आणखी कशी सुधारता येईल, याविषयी

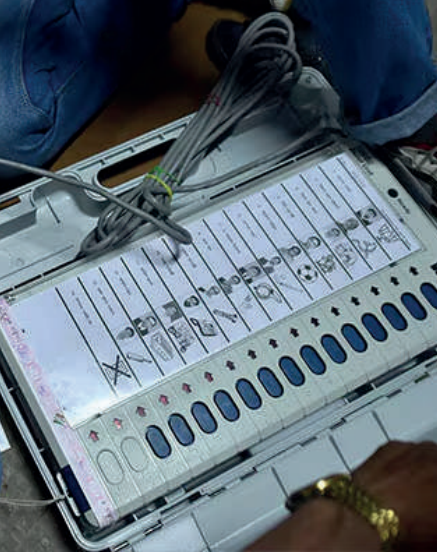
कोणत्या आव्हानांकडे लक्ष हवे ?

लागेल. आता थातूरमातूर उत्तर देऊन किंवा शाब्दिक कसरती करून सरकारला या आव्हासनांपासून दूर पळता येणार नाही, इतका मोठा नैतिक दमव जनतेने मोठा कौल देऊन या सरकारवर टाकला आहे. विधानसभेच्या निवडणुकीअगोवर दोन-तीन महिन्यांमध्ये राज्य सरकारनं मंत्रिमंडळात अनेक निर्णय जाहीर केले. प्रत्येक जातीसाठी आर्थिक विकास महामंडळ स्थापन करण्याचीही घोषणा करण्यात आली. त्याचा बोजा वेगळाच आहे.

आता दिवसागणिक सरकारला त्यांच्या आव्हासनांची आणि त्यांनी घेतलेल्या निर्णयांची आठवण करून दिली जाणार आहे. निवडणुकीपूर्वी राज्य सरकारने घेतलेल्या निर्णयांवरील एकूण खर्च ९३ हजार कोटी रुपये इतका असणार आहे. त्यात निवडणूक जाहीरनाम्यातील आव्हासनपूर्तीच्या खर्चाचा भर पडणार तो वेगळाच. निवडणुकीच्या आधीच सरकारने सुमारे ३६ हजार कोटी रुपयांची देणी थकवली होती. सरकारवर साडेसात लाख कोटी रुपयांचे कर्ज आहे. महसुली उत्पन्न सव्वा पाच लाख कोटी रुपयांच्या आसपास आहे. अशा बिकट परिस्थितीत हा वाढीव लाखो कोटी रुपयांचा भर उचलताना सरकारची चांगलीच तारांबळ उडणार आहे. सोयाबीन उत्पादक शेतकऱ्यांना प्रति किलॅटल सहा हजार रुपयांचा हमीभाव देणार असल्याचे सरकारने म्हटले होते. त्याच्या खेरीदीसाठी जादा केंद्र सुरू करण्याचे सरकारने मान्य केले आहे. शेतकऱ्यांच्या वीजबील माफीचे आव्हासन आणि भावांतर योजनेची घोषणा सरकार कसे पेलणार, हे ही पहावे लागणार आहे. स्थानिक स्वराज्य संस्था आणि सहकारी संस्थांच्या निवडणुका सोडल्यास आता पुढील साडेचार ते पाच वर्षे राज्यात कोणत्याही मोठ्या निवडणुका नाहीत. त्यामुळे या योजनांमध्ये चालढकल केल्यास सरकारच्या स्थिरतेवर कोणताही परिणाम होणार नाही असा हिशेब मनाशी बांधून सरकार या योजनांबाबत टोलवाटोलवीची भूमिका घेणार असेल, तर मात्र कमालीचा असंतोष निर्माण होऊ शकतो. नागर्य सरकारसमोर रोजगारनिर्मिती, राज्याचा आर्थिक गाडा सुरळीत चालवणे यासह अनेक आव्हाने असणार आहेत.

सर्व राजकीय पक्षांच्या सूचना प्राप्त करण्याची खाही आयोगाने आजवर दिली. इव्हीएमच्या कामकाजाबाबत कोणत्याही प्रकारे संशयाची छटाही जाणवू देणार नाही, हा विश्वासही आयोगाने दिला आहे. बॅलेट पेपरद्वारे मतदान घ्यायचा विरोधकांचा आग्रह आश्चर्यजनक म्हणावा लागेल. बिहार आणि उत्तर प्रदेशसारख्या काही राज्यांमध्ये मतपेट्या पळवणे, निवडणूक अधिकाऱ्याऱ्यांना धम कावून मतदान केंद्रे ताब्यात घेणे, मतदारांनी प्रत्यक्षात मतदान केले नसतानाही बॅलेट पेपरवर हव्या त्या उमेदवाराच्या चिन्हावर शिकके मारणे आणि काही परिस्थितीत तर मतपेट्या चक्क पळवून नेणे, असे प्रकार पूर्वी पडलेले आहेत. अशा परिस्थितीत मतदान प्रक्रियेवर पारदर्शकता आणि विश्वासाहर्ता येण्याच्या दृष्टीने अस्तित्वात आणलेल्या इव्हीएमप्रणालीचे स्वागतच व्हायला हवे. असे असूनही अलिकडच्या काळात इव्हीएम मशिन हॅक होऊ शकते का, हा चर्चेचा विषय बनला. बीबीसीचे प्रतिनिधी सौतिक बिस्वास यांनी २०१९ च्या निवडणुकांवेळीही सखोल आढावा घेतला होता. त्यांच्या मत निवडणूक आयोग ही स्वतंत्र स्वायत्त संस्था आहे. मतदान करताना मतदार मशीनवरचे बटण दाबून आपले मत नोंदवतात. आणखी एका बटणाद्वारे, मतदान अधिकारी मतदानाची प्रक्रिया पूर्ण करतात. मतदानाची वेळ संपल्यानंतर हे बटन दाबून प्रक्रिया थांबवली जाते. याव्यतिरिक्त मतदान केंद्र ताब्यात घेतल्यास किंवा मतदान प्रक्रियेत बाधा आणल्यास हे बटन दाबून प्रक्रिया थांबवली जाते. मतदान यंत्राबरोबर कोणतीही छेडछाड होऊ नये यासाठी मतदान अधिकारी लाखेने सीलबंद करतात, निवडणूक आयोगातर्फे पुरवण्यात आलेल्या खास

धाण्याने ते बांधले जाते. याला एक सीरियल नंबर दिला जातो. या मशिनस्मुळे वेळ वाचतो, तीन ते पाच तासात गणना होऊन एकेका म वतारसंघातील यंत्रातील मतांचा निकाल लागू शकतो. कागदी मतपत्रिका असताना यासाठी ४० तास लागत असत. इव्हीएम मशीन्समुळे अवैध मतांचा मुद्दा निकाली निघाला आहे. यामुळे होणारा पैशाचा अपव्ययीही ठळकला आहे. आयोगाच्या मते इतक्या पारदर्शक आणि सुटसुटीत प्रणालीवर संशय ठेणे अनाकलनीय आहे. इव्हीएमद्वारे घेतलेल्या मतदानाने आजवर तीन तीन निवडणुका जिंकणारे नेते आज या प्रणालीकडे संशयाने पाहू लागले आहेत. या दुटप्पीपणाचे कुठेतरी उत्तर द्यावेच लागेल.

निर्यात वाढू शकते, याबद्दलच्या शिफारशांची वेगाने अंमलबजावणी होणे जरूरीचे आहे. मागच्या सरकारमधील काही मंत्री भ्रष्टाचाराच्या आरोपांच्या सावटाखाली होते. नव्या सरकारमध्ये स्वच्छ चेहऱ्याचे कार्यक्षम मंत्री असतील आणि त्यात महिल्लाना पुरेसे प्रतिनिधित्व दिले जाईल, अशी अपेक्षा आहे. बेरोजगारी निर्मूलन, म हागाईला लागाम, शेतकरी प्रश्नांना प्राधान्य आणि महिलांचे सक्षमीकरण या आव्हानांचा मुकाबला करण्यासाठी नव्या सरकारला काम करावे लागेल.

नजिकच्या भविष्यात आर्थिक गुंतवणूक आणणे आणि रोजगारनिर्मिती करण्यासोबतच राज्यात पायाभूत सुविधांचे जाळे उभारणे हे सर्वात मोठे आव्हान असणार आहे. राज्यात अधिकाधिक गुंतवणूक आणायची असेल तर दळणवळणाच्या पायाभूत सुविधांचे जाळे उत्तम असणे आवश्यक असते. नागपूर-मुंबई समृद्धी महामार्ग हे त्याचच एक उत्तम उदाहरण, मात्र असे अनेक मोठे प्रकल्प वेगाने राबवण्याची गरज आहे. पुण्याचा रिंग रोड प्रकल्प असा, किंवा निवडणुकीआधी रद्द केलेला वर्धा-गोवा शक्तिपीठ महामार्ग असा, मुंबईतील वांटे ते तिरार कोस्टल रोड असो किंवा विरार-अलिबाग कॉरिडोर असो. मुंबई-गोवा महामार्ग असो किंवा प्रस्तावित जुने- बंधळुरू एक्स्प्रेस वे; हे प्रकल्प लवकरात लवकर जनतेच्या सेवेत येण्याची गरज आहे. नव्या सरकारमध्ये शहर विकास, एमएमआरडीए आणि एमएसआरडीसी ही खाती अतिशय कार्यक्षम आणि दूरदुष्टी लाभलेल्या नेत्यांकडे देण्याची आवश्यकता आहे. कारण उद्याचा महाराष्ट्र घडवण्यासाठी पायाभरणीही करायची आहे. देशाच्या सकल राष्ट्रीय उत्पन्नात महाराष्ट्राचा नेहमीच मोलाचा वाटा राहिला आहे. २१व्या शतकाच्या मध्याकडे वाटचाल करताना महाराष्ट्राला मोठी झेप घ्यावी लागणार आहे. महाराष्ट्र हे अनेक वर्षांपासून आयटी आणि ऑटो क्षेत्रांचं हब आहेच, मात्र आता कृत्रिम बुद्धीमत्ता, रेम किंडक्कर चिप, इलेक्ट्रिक कारसाठी लागणाऱ्या बॅटरी यांची निर्मिती करणारे प्रकल्पदेखील महाराष्ट्रात उभारणे गरजेचे आहे. हे सगळे साकारण्यासाठी कुठल्याच संसाधनाचा अभाव महाराष्ट्रात नाही. प्रश्न आहे राजकीय इच्छाशक्तीचा आणि प्रशासकीय सहकार्याचा. प्रकल्पाची फाईल युद्धातळीवर मंजूर होणे गरजेचे आहे. कारण भविष्यासाठी सज्ज असा महाराष्ट्र घडवायचा असेल, तर वर्तमानात जादा मेहनतदेखील घ्यावी लागणार, हे विसरून चालणार नाही.

महाकुंभ हा एकता आणि आध्यात्मिकतेचे प्रतीक- पंतप्रधान

■ **प्रयागराज**
पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी प्रयागराजमध्ये महाकुंभ 2025 च्या यशस्वितेसाठी कुंभ कलशाचे पूजन केले. महाकुंभ हा जगातील सर्वात मोठा सांस्कृतिक समारंभ असून, यासाठी विविध प्रकल्पांचे उद्घाटन करण्यात आले. कार्यक्रमांला संबोधित करताना पंतप्रधान म्हणाले, "महाकुंभ हा एकता आणि आध्यात्मिकतेचे प्रतीक आहे. हा उत्सव आपल्या देशाच्या हजारो वर्षांपासून चालत आलेल्या सांस्कृतिक आणि आध्यात्मिक प्रवासाचे जीवंत प्रतिक आहे. महाकुंभात धर्म, ज्ञान, भक्ती, आणि कला यांचा दिव्य संगम होतो." मोदींनी प्रयागराजच्या संगमाला वंदन केले आणि या

महायज्ञासाठी अहोरात्र काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांचे आणि स्वच्छता कर्मचाऱ्यांचे अभिनंदन केले. "इतक्या भव्य आयोजनात 45 दिवस लाखो भाविकांची सेवा करण्यासाठी एक नवीन महानगर उभारले जात आहे," असे ते म्हणाले. गाव, कसबे आणि शहरांमधून लोक प्रयागराजला येतात, ज्यामुळे एकता आणि सामूहिकतेची अनोखी ऊर्जा अनुभवायला मिळते. "महाकुंभात जात-धर्माचे सर्व भेदभाव संपतात. करोडो लोक एक ध्येय आणि विचाराने जोडले जातात," असे मोदी म्हणाले. महाकुंभाच्या स्वच्छतेसाठी नमामि गंगे कार्यक्रमाचा वेग वाढवण्यात आला आहे. प्रयागराजमधील

स्वच्छता आणि कचरा व्यवस्थापनावार विशेष लक्ष केंद्रित करण्यात आले आहे. याशिवाय, गंगादूत, गंगा प्रहरी, आणि गंगा मित्रांच्या नेमणुकीद्वारे लोकांमध्ये जागरूकता निर्माण करण्यात आली आहे. मोदी म्हणाले, "कुंभ ही केवळ बाह्य व्यवस्था नसून, मानवाच्या अंतर्मनाची जागृती आहे. हा एक अद्वितीय महायज्ञ आहे, जिथे भेदभावाची आहुती दिली जाते आणि एक भारत, श्रेष्ठ भारत ची सुंदर झलक पाहायला मिळते." महाकुंभ 2025 हे एकता, स्वच्छता, आणि आध्यात्मिकतेचा नवा अध्याय उभारेल, असा विश्वास त्यांनी व्यक्त केला.

बांगलादेशात हिंदूवर अत्याचार होत आहेत, मोदी गप्प का? - उद्धव ठाकरे

■ **मुंबई**
देशांचे संसदेचे अधिवेशन सुरू आहे, तर महाराष्ट्रातले अधिवेशन संपले. गेले काही दिवस कामकाज सुरळीत चाललं आहे, असे दिसते. विरोधक चांगले प्रश्न मांडत आहेत आणि सत्ताधारी त्याला उत्तरे देत आहेत, असं चित्र दिसतं. पण ही वस्तुस्थिती नाही. हिंदूत्वाचा विषय चर्चेत येतो आहे.

बांगलादेशात हिंदूवर अत्याचार

होत आहेत, अन्याय केला जात आहे. दोन-तीन महिन्यांपूर्वी बांगलादेशचा क्रिकेट संघही आला होता. त्यावेळी आदित्य ठाकरे यांनीही सांगितलं होतं की अशा देशासोबत क्रिकेट खेळू नये. मात्र, सरकारने काहीही केलं नाही; ते गप्प राहिलं, असं उद्धव ठाकरे म्हणाले. "बांगलादेशात हिंदूवर अत्याचार होत आहेत. इस्कोनंच मंदिर जाळण्यात आलं आहे. त्यांच्या प्रमुखांना अटक झाली, तरीही आपण गप्प आहोत. हिंदूवर अत्याचार होऊनही आपण काहीच करत नाही. माझी तमाप हिंदूतर्फे पंतप्रधान नरेंद्र मोदींना विनंती आहे की जसं आपण एका फोनवर युकेनचं युद्ध थांबवतं, तसं बांगलादेशातील हिंदूंवरील

आले नसतील. मीपरमधील अन्याय कळले नाहीत, तसंच हिंदूंवरील अत्याचाराही कळले नसतील," असंही उद्धव ठाकरे म्हणाले. "शोध हसीना भारतात आल्या तेव्हा त्या सुरक्षित होत्या, पण बांगलादेशातील गोरगरीब हिंदूंचं काय? इस्कोनचं मंदिर जळाले, तर सिडकोने मंदिराच्या जागेवर डोळा ठेवला आहे, अशी बातेही वाचली आहे. हा भूखंड एका विशिष्ट व्यक्तीकडे जाणार आहे. दादरमधील हनुमानचं ८० वर्ष जुनं मंदिर पाडण्यासाठी भाजपाने नोटीस पाठवली आहे. यांचं हिंदूत्व कुठे आहे?" असा सवाल उद्धव ठाकरेंनी उपस्थित केला.

अल्लु अर्जुनला अटक, कोठडी आणि जामीन

■ **हैदराबाद**
तेलुगु चित्रपटसृष्टीतील सुप्रसिद्ध अभिनेता अल्लू अर्जुन याला पोलिसांनी अटक केली आहे. हैदराबादमध्ये ४ डिसेंबर रोजी 'पुष्पा' चित्रपटाच्या प्रीमियरवेळी घडलेल्या चेंगराचेंगरीच्या दुर्घटनेप्रकरणी पोलिसांनी ही कारवाई केली आहे. या घडामोडींमुळे

चित्रपटसृष्टीला धक्का बसला असून आता अल्लू अर्जुनवर काय कारवाई होणार? याची चर्चा सुरू झाली आहे. दरम्यान, त्याला न्यायालयात हजर केल्याने १४ दिवसांची न्यायालयीन कोठडी सुनावण्यात आली .त्यानंतर जामीनसाठी उच्च न्यायालयात धाव घेतल्यानंतर त्याला जामीन मंजूर मिळाला. ४ डिसेंबरला घडलेल्या या चेंगराचेंगरीच्या दुर्घटनेमध्ये एका ३९ वर्षीय महिलाचा दुर्दैवी मृत्यू झाला होता. या महिलेचा मुलगा रणगलात असून त्याची प्रकृती गंभीर आहे. चेंगराचेंगरी प्रकरणी पोलिसांनी अभिनेता अल्लू अर्जुन, संध्या थीएटर व्यवस्थापन आणि अल्लू अर्जुनच्या सुसुद्धा पथकाविरोध्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. यासंदर्भात पोलिस अधिकाऱ्यांनी दिलेल्या माहितीनुसार, अल्लू अर्जुन आणि त्याची टीम संबंधित थीएटरचा 'पुष्पा २' चित्रपटाच्या प्रीमियरसाठी येणार आहे, याबाबत पोलिसांना कोणतीही माहिती नव्हती. शुक्रवारी दुपारच्या सुमारास हैदराबाद पोलीस आयुक्तांची टास्क फोर्स आणि चिक्कमडल्ल्ली पोलीस स्थानकाचे पोलीस अधिकारी व कर्मचारी अल्लू अर्जुनच्या घरी पोहोचले. त्यांनी तिथून त्याला ताब्यात घेतलं.

रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाला बॉम्बने उडवण्याची धमकी; रशियन भाषेत ई-मेल

■ **मुंबई**
देशातील शाळा आणि संस्थांना मिळणाऱ्या धमकीचा फोन कोल्स आणि ई-मेलस येण्याचं सत्र थांबण्यात आले नाव घेत नाही. एअरलाइन्स आणि शाळांनंतर आता रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाला धमकीचा ई-मेल आला आहे. या ई-मेलमध्ये रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाला स्फोटकांनी उडवून देण्याची धमकी दिल्याचं सांगितलं जात आहे. आ र ब ि आ य च य ा अधिकाऱ्यांच्या ई-मेल आयडीवर रशियन भाषेत हा ई-मेल पाठविण्यात आला आहे. ई-मेल मिळाल्यानंतर मुंबई पोलीस सतर्क झाले आहेत. त्यांनी एमआयए मार्ग पोलीस ठाण्यात ई-मेल पाठवणाऱ्या व्यक्तीविरुद्ध गुन्हा दाखल केला आहे. सध्या या प्रकरणाचा पुढील तपास पोलीस करत आहेत.

10 वाजण्याच्या सुमारास रिझर्व्ह बँकेच्या कस्टमर केअर क्रमांकावर धमकीचा फोन आला होता. फोनवरील व्यक्तीने तो 'लक्कर-ए-तोयबा'चा सीईओ असल्याचं सांगत मागचा रस्ता बंद करण्याची मागणी

केली. इलेक्ट्रिक कार खराब झाली आहे, असं म्हणत फोन ठेवून दिला. त्यानंतर घटनेचं गांभीर्य लक्षात घेऊन सुरक्षा रक्षकाच्या ठाकरांनुसार माता रमाबाई मार्ग पोलीस ठाण्यात अज्ञात व्यक्तीविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला होता.

शरद पवारांचे 5 खासदार फोडा, तेव्हाच मिळणार केंद्रात मंत्रिपद, भाजपाची अजित पवारांना ऑफर - संजय राऊत

■ **मुंबई**
केंद्र सरकारनं देशात 'वन नेशन वन इलेक्शन' योजना राबवण्याचं निश्चित केलं आहे. केंद्रीय मंत्रिमंडळानं 'वन नेशन वन इलेक्शन' योजनेला मंजूरी दिल्याची माहिती आहे. मात्र 'वन नेशन वन इलेक्शन'वाच्यांनी हल्ल्यांची भीती असल्यानं तुम्ही मुंबई महापालिकेच्या निवडणुका घेतल्या नाहीत, असा जोरादार प्रहार शिवसेना (उबाठा) खासदार संजय राऊत यांनी केला. उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांच्या राष्ट्रवादी काँग्रेसला केंद्रात मंत्रिपद देण्यासाठी शरद पवार यांचे पाच खासदार फोडा अन् मंत्रिपद घ्या, अशी ऑफर भाजपाने दिल्याचा दावाही संजय

राऊत यांनी केला. त्यांच्या या दाव्यानं मोठी खळबळ उडाली आहे.

केंद्रात सध्या एनडीए प्रणित पंतप्रधान मोदी यांच्या नेतृत्वात भाजपा आणि मित्रपक्षांचं सरकार आहे. मात्र केंद्रात पंतप्रधान नरेंद्र मोदी हे 2029 पर्यंत राहतील का, असा प्रश्न आहे असंही संजय राऊत यांनी स्पष्ट केलं. सध्या सरकार लोकशाही, स्वातंत्र्य उद्ध्वस्त करणाऱ्या योजना आणत आहे. त्यामुळे या सरकारला नागरिक कंटाळले आहेत, असंही त्यांनी यावेळी सांगितलं.

गुरुवारी राष्ट्रवादी काँग्रेस (शरदचंद्र पवार) पक्षाचे प्रमुख शरद पवार यांचा वाढदिवस होता. यावेळी उपमुख्यमंत्री

राज्यसभेत सभापती -विरोधी पक्ष नेत्यांमध्ये खडाजंगी

मी शेतकऱ्याचा मुलगा, झुकणार नाही- धनखड

■ **नवी दिल्ली**
राज्यसभेत सभापतीविरुद्ध महाभियोग प्रस्ताव मांडण्याचा मुद्दा समोर आला, ज्यामुळे प्रचंड गोंधळ उडाला. भाजपा खासदार राधा मोहन दास अग्रवाल यांनी आरोप केला की, विरोधकांनी सभापती जगदीप धनखड यांच्याविरुद्ध आणलेल्या महाभियोग प्रस्तावात नियमांचे पालन केले गेले नाही. महाभियोग प्रस्ताव आणण्यासाठी 14 दिवसांचा कालावधी दिला जातो आणि त्यानंतर त्या मुद्द्यावर सभागृहात चर्चा होते. पण त्याआधीच माध्यमांमध्ये आरोप लावले जात आहेत.

अग्रवाल म्हणाले की काँग्रेसने उपराष्ट्रपतींना कधीच सन्मान दिला नाही. त्यांनी आरोप केला की काँग्रेस नेत्यांनी सोशल मीडियावर उपराष्ट्रपतींविरुद्ध आक्षेपाई भाषा

आणि म्हणाले, मी शेतकऱ्याचा मुलगा आहे आणि कोणत्याही किमतीवर कमकुवत होणार नाही.

दरम्यान, सभापतींच्या या वक्तव्यावर राज्यसभेतील विरोधी पक्षनेते मल्लिकार्जुन खरेगे यांनी प्रत्युत्तर देत म्हटले, जर तुम्ही शेतकऱ्याचे मुलगे असाल, तर मी कामगाराचा

मुलगा आहे. सभागृह परंपरा आणि नियमांनुसार चालले पाहिजे आणि निष्पक्षपणे काम झाले पाहिजे.

खरेगे पुढे म्हणाले, आम्ही तुमचे कौतुक ऐकण्यासाठी नाही तर देशाच्या महत्त्वाच्या मुद्द्यांवर चर्चा करण्यासाठी आलो आहोत. त्यांनी सभापतींवर विरोधकांचा अपमान केल्याचा आरोप केला.

सभापती धनखड म्हणाले, संपूर्ण देशाला माहित आहे की तुम्हाला कोणते कौतुक आवडते. तुमची भूमिका मांडा. यावर खरेगे म्हणाले, "तुम्ही जर माझा अपमान करत असाल, तर मी तुमचा सम्यान कसा करू?"

गोंधळ शांत न झाल्याने सभापती धनखड यांनी राज्यसभेची कार्यवाही पूर्ण दिवसासाठी तहकूब केली.

विरोधी पक्षांचे नेते संविधानाची प्रत खिशात घेऊन फिरत आहेत राजनाथ सिंह यांचा विरोधकांवर हल्लाबोल

■ **नवी दिल्ली**
संसदेच्या हिवाळी अधिवेशन 2024 दरम्यान विरोधकांनी मोठा गदारोळ सुरू केला आहे, ज्यामुळे वारंवार संसदेचं सभागृह स्थगित करण्याची वेळ येत आहे. भाजपाचे खासदार निशिकांत दुबे यांनी आक्षेपाई विधान केल्याचा आरोप काँग्रेस खासदारांनी केला आहे. काँग्रेसचे खासदार मणिकम टागोर यांनी लोकसभा अध्यक्ष ओम बिर्ला यांना पत्र पाठवून निशिकांत दुबे यांच्या विधानाचा निषेध केला आहे. त्यामुळे आजही विरोधक लोकसभेत आक्रमक झाले आहेत. संसदेत सध्या संविधान दिनावर विशेष चर्चा सुरू आहे.

आज संसदेत संविधान दिनावर चर्चा सुरू असताना केंद्रीय संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह यांनी विरोधकांवर जोरदार हल्लाबोल केला. ते म्हणाले, "आज अनेक विरोधी पक्षांचे नेते संविधानाची प्रत खिशात घेऊन फिरत आहेत. खरं तर त्यांनी लहानपणापासूनच हे शिकलेले आहे. त्यांनी आपल्या कुटुंबात पिढ्यानपिढ्या संविधान खिशातच ठेवलेलं पाहिलं. पण भाजपाने संविधानाला आपल्या डोक्यात पक्कं स्थान दिलं आहे. संविधानाची आमची बांधिलकी स्पष्ट आहे," असा अप्रत्यक्ष हल्लाबोल त्यांनी राहुल गांधी यांचं नाव न घेत केला.

लोकसभेत काँग्रेस खासदारांनी कथित अदानी प्रकरणावरून सत्ताधाऱ्यांवर आरोप केले. विरोधकांच्या गदारोळामुळे लोकसभा तहकूब होत असल्यामुळे आरोप-प्रत्यारोपांच्या फेऱ्या सुरू आहेत. विरोधकांनी कथित अदानी प्रकरणी भाजपावर आरोपांच्या फेरी झाडल्या आहेत. याला प्रत्युत्तर म्हणून सत्ताधारी खासदारांनी काँग्रेसवर अमेरिकन उद्योगपती सरोस प्रकरणावरून हल्लाबोल केला. त्यामुळे संसदेत मोठा गदारोळ झाला.

मला पदातून मुक्त करा नाना पटोलेंचे पक्षश्रेष्ठींना पत्र

■ **मुंबई**
लोकसभा निवडणुकीत काँग्रेस महाविकास आघाडीला महापराभव मोठं यश मिळाले होते. त्यामध्ये, 13 जागांसह काँग्रेस सर्वात मोठा पक्ष उरला होता. मात्र, विधानसभा निवडणुकांमध्ये काँग्रेससह महाविकास आघाडीचं पानीतून झाल्याचं पाहायला मिळालं. त्यामुळे, या पराभवाची जबाबदारी स्वीकारत नाना पटोले यांनी पदमुक्त होण्याची इच्छा व्यक्त केली आहे. महाराष्ट्रातील काँग्रेसच्या प्रदेशाध्यक्ष पदावरून मला मुक्त करा, अशा आशयाचे पत्र नाना पटोले यांनी काँग्रेसचे राष्ट्रीय अध्यक्ष मल्लिकार्जुन खरेगे यांना दिले आहे. मला काँग्रेसच्या प्रदेशाध्यक्ष पदावर चार वर्ष पूर्ण झाली असून आता

प्रदेश काँग्रेस कमिटी बखरास्त करावी, तसेच नवी कमिटी स्थापन करा, मला पदावरून मुक्त करा असे पत्रच नाना पटोलेकडून मल्लिकार्जुन खरेगे यांना देण्यात आल्याची सुत्रांची माहिती आहे. नुकत्याच पार पडलेल्या विधानसभा निवडणुकीत पराभव झाल्यामुळे नाना

पटोले यांनी ही भूमिका घेतल्याचे समजते. राज्यातील विधानसभा निवडणुकीत काँग्रेसला केवळ 17 जागांवर यश मिळालं आहे. तर, महाविकास आघाडीला 49 जागांवर विजय मिळाला. मात्र, भाजप महायुतीला तब्बल 237 जागांवर विजय मिळाला असून भाजपने सर्वाधिक 132 जागा जिंकल्या आहेत. त्यामुळे, राज्यातील पराभवाची जबाबदारी स्वीकारत नाना पटोले यांनी आपल्या प्रदेशाध्यक्षपदाचा राजीनामा देऊ केल्याचे समजते. त्याच अनुषंगाने त्यांनी मल्लिकार्जुन खरेगे यांना पत्र लिहून जबाबदारीतून मुक्त करावे, गेल्या 4 वर्षांपासून मी काँग्रेसचा प्रदेशाध्यक्ष असल्याचेही त्यांनी म्हटले आहे.

शिवसेना महायुतीसोबतच लढणार महापालिका निवडणुका

■ **मुंबई**
विधानसभेच्या निवडणुकीतील यशानंतर महायुतीने आगामी बुध्‌म्बई महानगरपालिका निवडणुकीवर लक्ष्य केंद्रित केले आहे. या पार्श्वभूमीवर आणगे गेल्या अडीच वर्षांत महायुती सरकारने केलेल्या कामांबाबत चर्चा करणाऱ्यांसाठी उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी पक्षाच्या नेत्यांची गुरुवारी बैठक घेतली. रात्री उशिरा पक्षाचे नेते दीपक केसरकर यांच्या निवासस्थानी झालेल्या बैठकीला शिवसेनेचे आजी-माजी खासदार, आमदार आणि माजी नगरसेवक उपस्थित होते.

बैठकीनंतर माध्यमांशी बोलताना उपमुख्यमंत्री शिंदे म्हणाले, "आम्हाला सर्व मुंबईकरांचे स्वप्न असलेली मुंबई

विकसित करायची आहे. ही अत्यंत महत्त्वाची बैठक मुंबई महापालिका निवडणुकीबाबत होती. आमच्या सरकारने गेल्या अडीच वर्षांत केलेल्या सर्व कामांचा थेट फायदा राज्यातील जनतेला होणार आहे.

या निवडणुकांसाठी महायुतीने पूर्ण तयारी केली आहे. तमाप मुंबईकरांचे स्वप्न असलेली मुंबई आम्ही घडविणार आहोत. मुंबईकरांसाठी आम्ही कोस्टल रोडचे काम केले. 'हिंदूदहयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे

या निवडणुकांसाठी महायुतीने पूर्ण तयारी केली आहे. तमाप मुंबईकरांचे स्वप्न असलेली मुंबई आम्ही घडविणार आहोत. मुंबईकरांसाठी आम्ही कोस्टल रोडचे काम केले. 'हिंदूदहयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे

आहे. तसंच या बाबत रोहित पवारांची आई सुनंदा पवार यांनी मोठं विधान केलं आहे. अजित पवार गट आणि शरद पवार गट एकर येतील याबाबत काही सांगता येणार नाही. सगळ्याच कुटुंबांमध्ये मतभेद असतातच. मतभेद मिटतील. भविष्यात हे एकत्र येऊ शकतात. त्यांनी एकर अजित पवार यांचा राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष एकर येण्याच्या चर्चा सुरू झाल्या आहेत. "मूठ घडू असेल, तर त्याची खरंतर अजित पवार आणि शरद पवार यांची ही भेट कोट्टबिक होती. त्याकडे मात्र राजकीय दृष्टीने पाहिलं जातं आहे. राजकीय वर्तुळात अशा चर्चाही सुरू झाल्या आहेत. दरम्यान राष्ट्रवादी काँग्रेस (शरद पवार) पक्षाचे पुण्यातले बडे नेते यांनीही शरद पवार आणि अजित पवार वक्तव्य केलं आहे. "१२ डिसेंबरला शरद

पवार यांचा वाढदिवस दिल्लीत साजरा झाला. शरद पवार हिवाळी अधिवेशनाच्या निमित्ताने दिल्लीत आहेत. तर अजित पवार हे त्यांच्या कामानिमित्त दिल्लीला होते. त्यांनी शरद पवारांची भेट घेतली. वाढदिवसाच्या निमित्ताने शरद पवारांना अजित पवारांनी शुभेच्छा दिल्या की चांगली बाब आहे. आता दोन्ही राष्ट्रवादी काँग्रेस एकर येतील अशा काही बातम्या आहेत. कार्यकर्त्यांचीही ही भावना आहे की शरद पवार आणि अजित पवार यांनी एकर यावं. आता सगळ्यांनी एकर येऊन काम करावं अशी कार्यकर्त्यांची भावना आहे. तसंच झालं तर आनंदाची गोष्ट असेल." असं अंकुश काकडेंनी म्हटले आहे.

आपला दवाखाना' सुरू केला. यासह आणखी अनेक प्रकल्प आहेत. हे सर्व महानगरपालिकेचे प्रकल्प आहेत, याचा थेट मुंबईकरांना फायदा होत आहे." स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शेवटच्या निवडणुका 2017 मध्ये झाल्या होत्या. त्या निवडणुका 2023 मध्ये होणे अपेक्षित होते, परंतु कोविड-19 महामारीच्या काळात या निवडणुका घेणे शक्य झाले नाही. सध्या राज्य सरकारने भूषण गगराणी यांची महापालिका आयुक्तपदी नियुक्ती केली आहे. महापालिकेत महापौर, उपमहापौर आणि पदाधिकाारी नसल्यामुळे आयुक्त प्रशासक म्हणून कामकाज पाहत आहेत.

प्रभाग आहेत. महाविकास आघाडी सरकारच्या काळात दहा प्रभागांची वाढ करण्यात आली होती. सध्या हे प्रकरण सर्वोच्च न्यायालयात प्रलंबित आहे. यावर निर्णय झाल्यानंतरच महानगरपालिकेच्या निवडणुका होतील, असा अंदाज व्यक्त करण्यात येत आहे. मागील वीस वर्षांपेक्षा अधिक काळ बुध्‌म्बई महानगरपालिकेवर शिवसेनेची (यूबीटी) सत्ता आहे. निवडणूक आयोग जानेवारी अखेर किंवा फेब्रुवारी महिन्यात मुंबई महापालिका निवडणुकांच्या तारखा जाहीर करेल, अशी शक्यता व्यक्त करण्यात येत आहे. त्यापूर्वी महायुतीकडून मोर्चेबांधणी सुरू झाली आहे.

डायबिटीज ही नहीं मोटापे को भी कंट्रोल करती हैं ये हरे रंग की पत्तियां

सहजन के सेवन से डायबिटीज को कंट्रोल किया जा सकता है. सहजन को ड्रमस्टिक या मोरिंगा के नाम से भी जाना जाता है. भारत मोरिंगा का सबसे बड़ा उत्पादक है. सहजन की पत्तियों में प्रोटीन, विटामिन बी6, विटामिन सी, विटामिन ए, विटामिन ई, आयरन, मैग्नीशियम, पोटेशियम, ज़िंक जैसे तत्व पाए जाते हैं. जो शरीर के लिए बहुत फायदेमंद माने जाते हैं. अगर आप ये सोच रहे हैं कि सहजन की सब्जी का ही सेवन किया जाता है तो यहां पर हम आपको बता दें कि सहजन की फल से लेकर पत्ती तक का सेवन सेहत के लिए किया जाता है. सहजन की पत्तियों के सेवन से डायबिटीज और मोटापा को कम करने में मदद मिल सकती है. तो चलिए जानते हैं सहजन की पत्तियों से होने वाले फायदे.

डायबिटीज के लिए-

सहजन की फलियां, छाल और पत्तों में एंटी-डायबिटिक गुण पाए जाते हैं. सहजन की पत्तियों के सेवन से डायबिटीज को कंट्रोल किया जा

सकता है.

अल्सर के लिए-

सहजन की पत्तियों में एंटी-अल्सर गुण मौजूद होता है. जिस कारण इसके सेवन से अल्सर के खोखिम से बचाव हो सकता है. सहजन पेट संबंधी समस्याओं को दूर करने में मददगार है.

वजन घटाने के लिए-

सहजन में क्लोरोजेनिक एसिड और एंटी-ओबेसिटी गुण मौजूद होते हैं. जो बढ़े हुए वजन को कम करने में मदद कर सकते हैं. मोटापा कम करने के लिए आप सहजन की पत्तियों का सेवन कर सकते हैं.

दिल के लिए-

सहजन की पत्तियों के सेवन से

हार्ट को हल्दी रखा जा सकता है.

सहजन की पत्तियों में उच्च मात्रा में एंटीऑक्सीडेंट पाए जाते हैं, जो शरीर में इंफ्लेमेशन के कारण होने वाली समस्याओं से राहत दिलाते हैं.

हड्डियों-

सहजन को कैल्शियम, मैग्नीशियम और फॉस्फोरस का अच्छा स्रोत माना जाता है. इसके अलावा, इसमें एंटी-ऑस्टियोपोरोटिक के गुण पाए जाते हैं, जो ऑस्टियोपोरोसिस के खतरे से बचाने में मदद कर सकते हैं.

सर्दियों के मौसम में सीलन से कपड़ों में आने लगी है बदबू, तो इन तरीकों से इस अजीब दुर्गंध को कर सकते हैं दूर

कपड़ों से दाग हटाना आमतौर पर आसान होता है लेकिन अक्सर ही कपड़ों से आ रही बदबू को दूर करने में दिक्कत आती है. कपड़ों में कई कारणों से बदबू आ सकती है लेकिन सर्दियों के मौसम में कपड़ों से आ रही बदबू का सबसे बड़ा कारण सीलन होता है. इस मौसम में कपड़ों पर धूप नहीं लग पाती जिस कारण कपड़े ठंडक में ही घर की कुर्सियों और दरवाजों पर तक टांग दिए जाते हैं. हाथ लगाने पर तो यह कपड़े सूखे हुए लगते हैं लेकिन इनसे लगातार आ रही बदबू (Smell) को दूर करना मुश्किल हो जाता है. ऐसे में अगर आप भी कपड़ों से आ रही बदबू से परेशान हैं तो यहां जानिए किस तरह इस बदबू से पाया जा सकता है छुटकारा.

बेकिंग सोडा आजमाकर देखें

कपड़े धोते समय उसमें थोड़ा बेकिंग सोडा (Bakings Soda) डाला जा सकता है. बेकिंग सोडा कपड़ों से बदबू (Clothes Smell) हटाने का काम करता है. इसे डिटर्जेंट के साथ मिलाएं और फिर मशीन में या हाथों से बाल्टी में घुमाते हुए धोएं. इससे कपड़े बेहतर तरह से साफ भी होते हैं और उनसे बदबू भी जाती है.

सफेद सिरका आणगा काम

बेकिंग सोडा की ही तरह सफेद सिरका (White Vinegar) भी कपड़ों पर अच्छा असर दिखाता है. इससे कपड़े धोने पर बदबू हटती है और कपड़ों में चमक आती है. इस बात का ध्यान रखें कि आप जरूरत से ज्यादा सफेद सिरका का इस्तेमाल ना करें.

कम डिटर्जेंट का इस्तेमाल

कई बार कपड़ों से डिटर्जेंट छूट नहीं पाता है जिसके कारण कपड़ों में साबुन की सी बदबू आने लगती है. ऐसे में कम डिटर्जेंट का इस्तेमाल करके देखें. कम डिटर्जेंट और ज्यादा

पानी से कपड़े धोने पर कपड़ों से बदबू नहीं आएगी.

हल्के गर्म पानी से कपड़े धोना

कपड़ों से बदबू हटाने के लिए उन्हें हल्के गर्म पानी से धोकर देखा जा सकता है. हल्के गर्म पानी से कपड़े धोने पर बदबू फैलाने वाले बैक्टीरिया भी दूर हो जाते हैं और इससे कपड़े बेहतर तरह से साफ भी होते हैं. कपड़े पूरी तरह से धो लेने के बाद आखिर में एक बार कपड़ों को गर्म पानी से धो लें. बदबू हटाने का यह एक अच्छा तरीका है.

कपड़ें सुखाएं इस तरह

सर्दियों में कपड़े बेहतर तरह से सूख जाएं इसके लिए कपड़े धोने के बाद उन्हें पहले रस्सी पर डालें और उसके बाद हर कपड़े को अलग-अलग परदे पर टांग सकते हैं. तौलिये के ऊपर छोटे कपड़े डालकर सुखाने पर कपड़ों का पानी तेजी से सूखता है. इसके अलावा, जितना हो सके कपड़ों पर धूप लगाने की कोशिश करें. जब कपड़ों में सीलन हो तो उन्हें समेटकर ना रखें, इससे बदबू बढ़ती है.

जानिए किन लोगों को सर्दियों में नहीं खाना चाहिए सरसों का साग, बिगड़ सकती है तबीयत

मौसम बदल गया है और सर्दियों ने अंगड़ाई ले ली है. इस मौसम में अगर कोई चीज है जो सबसे ज्यादा अच्छी लगती है तो वो है इस मौसम का खानपान. बथुआ ही नहीं बल्कि बाजार में मेथी और पालक के साग की भी भरमार लग जाती है और प्लेट में जब मक्के की रोटी के साथ सरसों का साग आता है तो मजा ही आ जाता है. लेकिन, ऐसी कई स्थितियां हैं जिनमें सरसों का साग खाने से परहेज करने की जरूरत पड़ती है और लोगों को सरसों का साग सीमित मात्रा में या फिर पूरी तरह से ना खाने की सलाह दी जाती है. यहाँ जानिए व्यक्ति को कब-कब सरसों का साग खाने से बचना चाहिए.

सरसों के साग में कई पोषक तत्व पाए जाते हैं. इसमें विटामिन ए, सी और के की अच्छी मात्रा पाई जाती है. इसके अतिरिक्त साग में पौष्टिक और कैल्शियम की भी अच्छी मात्रा होती है. सरसों में एंटी-ऑक्सीडेंट्स भी होते हैं जो शरीर को ऑक्सीडेटिव स्ट्रेस से बचाते हैं. लेकिन, कुछ लोगों को सरसों का साग खाने से परहेज के लिए कहा जाता है.

बहुत ज्यादा खाने पर ही नहीं बल्कि साग खाने पर भी पेट फूलने और पेट में गैस बनने की समस्या हो सकती है. सरसों के साग को खासतौर से मक्के के साथ

खाया जाए तो पाचन बिगड़ सकता है. इसके अलावा, साग खाने पर कब्ज या एसिडिटी की दिक्कत हो सकती है इसीलिए जिन लोगों को पहले से ये दिक्कतें हैं उन्हें सरसों का साग खाने से परहेज के लिए कहा जाता है.

किडनी की दिक्कतें

जिन लोगों को पहले से किडनी से जुड़ी दिक्कतें हैं उन्हें भी सरसों का साग खाने से परहेज करने की सलाह दी जाती है. वहीं, जरूरत से ज्यादा सरसों का साग खाने से भी किडनी की दिक्कतें बढ़ सकती हैं.

मेडिकेशन लेने के दौरान

जो लोग ब्लड थिनिंग की मेडिकेशन ले रहे हैं उन्हें खासतौर से सरसों का सेवन ना करने के लिए कहा जाता है. सरसों के साग में विटामिन के की उच्च मात्रा पाई जाती है जो खून से जुड़ी मेडिकेशन के साथ अच्छा असर नहीं दिखाती है.

कैसे खाएं सरसों का साग

सरसों के साग को सादा बनाने के बजाय अलग-अलग मसालों के साथ बनाने की सलाह दी जाती है जिससे इसका बुरा असर पेट पर ना पड़े. सरसों के साग में छोटे कीड़े हो सकती हैं इसीलिए इसे ठंडे बहते पानी से धोना चाहिए. इसके अलावा, सरसों बनाते हुए इसमें हल्दी, जीरा, अदरक और अजवाइन डालने पर पेट खराब नहीं होता है.

बच्चे के मनोबल को तोड़ती हैं माता-पिता की कही ये 4 बातें, आत्मविश्वास होने लगता है कम

माता-पिता की अपने बच्चे को लेकर यही इच्छा रहती है कि बच्चा जिंदगी की हर दौड़ को जीत ले, हर चुनौती का बिना किसी सहारे सामना करना सीखे और उसे कभी हार का मुंह ना देखना पड़े. लेकिन, अपनी इस कोशिश में पैरेंट्स (Parents) बच्चे के साथ जाने-अनजाने जरूरत से ज्यादा सख्त हो जाते हैं या ऐसी कई बातें उन्हें कह देते हैं जो बच्चे के मनोबल को तोड़ने वाली साबित होती हैं. इससे होता यह भी है कि बच्चा कॉन्फिडेंस में कमी महसूस करने लगता है और उसकी परफोमेंस चाहे बाहर से अच्छी दिखे, अंदर से वह घबराने और डरने लगता है. इस तरह की चीजें आने वाले समय में उसे मनोवैज्ञानिक तौर पर भी अत्यधिक प्रभावित करती हैं. ऐसे में पैरेंट्स को यह समझना जरूरी है कि उन्हें बच्चे से क्या कहना चाहिए और किन बातों से बचने की जरूरत है.

बच्चों के आत्मविश्वास को कम करने वाली बातें

"तुम्हें परफेक्ट बनना है"

अक्सर ही कहा जाता है कि जिंदगी में कोई परफेक्ट नहीं होता है, लेकिन माता-पिता का बच्चे को यह कहना कि तुम्हें परफेक्ट बनना है उनपर दबाव बनाने लगता है. बच्चे अपने गोलस पूरे करने के बाद भी घबराने लगते हैं कि कहीं माता-पिता की आकांक्षाओं पर खरे ना उतर सके तो क्या होगा. ऐसे में वे परफेक्ट बनने के लिए अपनी क्षमता से ज्यादा करने की कोशिश करते हैं और जब उन्हें रिजल्ट नहीं मिलता तो उनका मनोबल कम होने लगता है.

"सब तुम्हारी गलती है"

बच्चों का मन कांच सा होता है जो टूटने में समय नहीं लगाता. अगर बच्चा कोई गलती करता भी है तो उसपर दोषारोपण करने के बजाय उसे समझाएं कि गलतियां सभी से होती हैं, जिंदगी का नाम ही आगे बढ़ना है. लेकिन, जब माता-पिता किसी हार के लिए या किसी काम के लिए बच्चे को दोषी ठहराते हैं तो बच्चे के आत्मविश्वास में कमी आने लगती है.

"उनके बच्चों को देखो तुमसे अच्छे हैं"

तुलना (Comparison) ऐसी चीज है जो बड़े-बड़ों के मनोबल को तोड़ देती है तो यहां तो बच्चों की बात हो रही है. बच्चों को यह कहना कि उनके बच्चे देखो तुमसे अच्छे हैं या उन्हें देखों कैसे माता-पिता की बात मानते हैं वगैरह बातें बच्चों को दुख पहुंचाती हैं. आपको बच्चे को बेहतर करने के लिए प्रोत्साहित करने के लिए उसे आगे बढ़ने का हौसला देना है बजाय दूसरे बच्चों से उसकी तुलना करके उसे दुख पहुंचाने की कोशिश करनी है.

"तुमपर शर्म आती है मुझे"

बच्चों के कच्चे दिल पर माता-पिता की ऐसी

बातें पक्का प्रभाव छोड़ जाती हैं. बच्चा अगर अच्छा प्रदर्शन नहीं कर पाया है, हार गया है या उसने कोई गलती की है तो उसे यह कहना कि तुमपर शर्म आती है मुझे बहुत गलत है. बच्चे का मनोबल, आत्मविश्वास और माता-पिता की तरफ उसका प्यार सभी कम होने लगते हैं और उसे जो दुख पहुंचता है उसका अंदाजा लगाना मुश्किल है. चाहे बच्चा ना जताए लेकिन उसका मन इन बातों से छलनी हो जाता है. इसीलिए, माता-पिता को बच्चे को डांटने या सुनाने के समय भी खुद पर संयम रखने पर ध्यान देने की जरूरत होती है.

छोटे से दिखने वाले यह सफेद दाने रोज चबाइए, कुछ ही दिनों में कोलेस्ट्रॉल हो जाएगा एकदम नॉर्मल

सर्दी के मौसम में तिल का सेवन काफी अच्छा माना जाता है. ये शरीर को गर्म रखने के साथ साथ शरीर को हेल्व्दी बनाए रखने में भी काफी मदद करता है. हेल्थ एक्सपर्ट्स (Health Experts) के मुताबिक, तिल के छोटे छोटे बीजों में भरपूर मात्रा में विटामिन, प्रोटीन, कैल्शियम, (Vitamin, Protein, Calcium) मिनरल्स और एंटीऑक्सीडेंट पाये जाते हैं. जिस वजह से ये बढ़ते बच्चों से लेकर बड़ों तक के लिए काफी फायदेमंद हो सकता है. आइए जानते हैं कि तिल के बीज (Sesame Seed) को डाइट में शामिल कर आप किन बीमारियों को दूर रख सकते हैं.

तिल के बीज में कई ऐसे प्लांट बेसड एलिमेंट होते हैं जो कोलेस्ट्रॉल लेवल को कम करने का काम करते हैं. इस तरह ये एलिमेंट हाई ब्लड प्रेशर को भी कंट्रोल करने में काफी सहायक हो सकता है.

तिल के बीज में एंटीऑक्सीडेंट

और एंटीबैक्टीरियल तत्व होते हैं जो शरीर को किसी भी तरह के संक्रमण से बचाने के लिए जरूरी होता है. इस तरह शरीर कई तरह की बीमारियों से बचा रहता है और सेल डैमेज की संभावना कम हो जाती है.

तिल के बीज ओरल हाइजीन को बढ़ावा देता है और दांतों को कैविटी से बचाने में मदद करता है. इसमें भरपूर मात्रा में कैल्शियम भी पाया जाता है जो

दांतों को मजबूत रखने के लिए जरूरी है.

शोधों में पाया गया है कि अगर आप तिल के तेल को डाइट में शामिल कर लें तो यह डायबिटीज टाइप टू के खतरे को भी कम कर सकता है. यही नहीं, ये ब्लड में शुगर की संख्या को भी कंट्रोल कर सकता है. इसमें एंटीऑक्सीडेंट सहित कई ऐसे तत्व मौजूद हैं जो कैंसर से बचाव करने में हेल्प कर सकते हैं.

त्वचा को ग्लोइंग और निखरा हुआ बनाने के लिए हम ना जाने क्या-क्या नहीं करते हैं, लेकिन स्किन केयर का पहला स्टेप ही सही तरह से ना पूरा किया जाए तो बाकी हर स्टेप धरा का धरा रह जाता है. अगर आपने चेहरा सही तरह से नहीं धोया है तो ना कोई मॉइश्चराइजर सही से असर दिखा पाएगा और ना ही कोई और क्रीम. लेकिन, बहुत से फेस वॉश भी त्वचा पर अच्छा असर नहीं दिखाते हैं. ऐसे में यहां घर की उन चीजों का जिक्र किया जा रहा है जिनका इस्तेमाल किसी महंगे फेस वॉश की तरह ही दिखता है. जानिए किस तरह इन चीजों का इस्तेमाल किया जा सकता है और मुलायम व निखरी त्वचा घर बैठे ही पा सकते हैं.

चेहरे पर कच्चे दूध का कमाल ही असर देखने को मिलता है. कच्चे दूध को चेहरे पर लगाने से त्वचा की डेड स्किन सेल्स तो हट ही जाती हैं, साथ ही चेहरे पर चमक भी आती है. दूध से चेहरा साफ करने के लिए एक कटोरी में

कच्चा दूध लेकर उसमें रूई डुबोएं और चेहरे पर अच्छे से मलें. आपको मेल हटाना नजर आने लगेगा. 3 से 4 मिनट चेहरे पर कच्चा दूध मलने के बाद चेहरा पानी से धो लें. फेस वॉश से अच्छा असर दिखेगा.

टमाटर के रस को चेहरा साफ करने के लिए इस्तेमाल में लाया जा सकता है. इसके क्लेजिंग गुण त्वचा पर अच्छा असर दिखाते हैं. एक कटोरी में टमाटर का रस लें और उसे उंगलियों से चेहरे पर मलें. 5 मिनट लगाए रखने के बाद

तहत पहले से स्टोर्ड फैट से शरीर एनर्जी लेती है. इसी तरह बॉडी फैट बर्न होता रहता है.

पानी के नियमित और अच्छे सेवन से शरीर में मेटाबॉलिज्म की प्रक्रिया तेज हो जाती है. इससे खाना अच्छी तरह पचता है और फैट जमा नहीं होने देता है. अगर आप इंटरमिटेंट वाटर फास्टिंग करते हैं तो आपको मेटाबॉलिज्म में मदद मिल सकती है.

वाटर रिटेंशन में कमी शरीर पानी को हमेशा कार्बोहाइड्रेट के साथ जमा करता है. अगर इसको कम कर दिया जाए तो शरीर

तहत पहले से स्टोर्ड फैट से शरीर एनर्जी लेती है. इसी तरह बॉडी फैट बर्न होता रहता है. पानी के नियमित और अच्छे सेवन से शरीर में मेटाबॉलिज्म की प्रक्रिया तेज हो जाती है. इससे खाना अच्छी तरह पचता है और फैट जमा नहीं होने देता है. अगर आप इंटरमिटेंट वाटर फास्टिंग करते हैं तो आपको मेटाबॉलिज्म में मदद मिल सकती है.

वाटर रिटेंशन में कमी शरीर पानी को हमेशा कार्बोहाइड्रेट के साथ जमा करता है. अगर इसको कम कर दिया जाए तो शरीर

ग्लाइकोजिन और वाटर रिलीज करना शुरू कर देता है. इससे वेट लॉस में बहुत मदद मिलती है.

मोटे हैं तो पानी की फास्टिंग से भी हो सकते हैं पतले

जाकिर हुसैन का 73 साल की आयु में निधन

मौसिकी की दुनिया में जिनके तबले की थाप एक अलहदा पहचान रखती है, वो उस्ताद जाकिर हुसैन नहीं रहे। 73 साल की उम्र में उनका निधन हो गया। अमेरिका के सैन फ्रांसिस्को में सोमवार सुबह उन्होंने अंतिम सांस ली। उस्ताद जाकिर हुसैन को रविवार रात को अमेरिका के एक अस्पताल के आईसीयू में भर्ती कराया गया था। उन्हें रक्तचाप की समस्या थी। उस्ताद जाकिर हुसैन उस्ताद अल्ला रक्खा खां के पुत्र थे। तबले की तालीम उन्होंने पिता से ही ली थी। उस्ताद जाकिर हुसैन की शख्सियत का अंदाजा इसी बात से लगाया जा सकता है कि उन्होंने महज 11 साल की उम्र में अमेरिका में पहला कॉन्सर्ट किया। यानी तक़रीबन 62 साल तक उनका और तबले का साथ नहीं छूटा। उन्होंने तीन ग्रेमी अवॉर्ड जीते। पद्म विभूषण से भी नवाजे गए। तबले को अंतरराष्ट्रीय स्तर पर प्रतिष्ठा दिलाने में उनका अहम योगदान रहा।

जब तबले का जिक्र आता है तो सबसे बड़े नामों में उस्ताद जाकिर हुसैन का नाम प्रमुखता से लिया जाता है। उन्होंने न सिर्फ अपने पिता उस्ताद अल्ला रक्खा खां की पंजाब घराने (पंजाब बाज) की विरासत को आगे बढ़ाया, बल्कि तबले के शास्त्रीय वादन को अंतरराष्ट्रीय स्तर पर भी ले गए। उस्ताद जाकिर हुसैन को पिछले का सबसे बड़ा ग्रेमी अवॉर्ड 1992 में 'द प्लेनेट ड्रम' और 2009 में 'ग्लोबल

तबले पर अपनी अंगुलियों से थाप देकर संगीत का जादू बिखेर देने वाले तबला वादक उस्ताद जाकिर हुसैन का सोमवार सुबह 73 वर्ष की आयु में निधन हो गया। उनके निधन से कला जगत में शोक की लहर दौड़ पड़ी। जाकिर हुसैन को तबले का जादू विरासत में मिला था। उनके पिता अल्ला रक्खा खान भी मशहूर तबला वादक हुआ करते थे। उन्होंने अपने तबले की थाप से दुनियाभर में लोगों को मंत्रमुग्ध किया। अपनी कला और प्रतिभा के दम पर उन्होंने अपने नाम को पूरे विश्व में गूंजने के लिए मजबूर कर दिया। आइए जानते हैं जाकिर हुसैन ने अपना पहला कॉन्सर्ट कब किया और उन्हें किन-किन पुरस्कारों से सम्मानित किया जा चुका है।

पद्म श्री,पद्म भूषण और पद्म विभूषण से भी हुए सम्मानित

जाकिर हुसैन को कला के क्षेत्र में उनके अतुलनीय योगदान के लिए साल 1988 में 'पद्म श्री' से सम्मानित किया गया। साल 2002 में 'पद्म भूषण' से सम्मानित हुए और साल 2023 में पद्म विभूषण से उन्हें सम्मानित किया गया।

मिले 5 ग्रेमी पुरस्कार

उस्ताद जाकिर हुसैन को कुल पांच ग्रेमी अवार्ड मिल चुके हैं। साल 1992 में उन्हें 'मिकी हार्ट ट्रस्ट सह-निर्मित और निर्मित एल्बम प्लेनैट ड्रम' को 'सर्वश्रेष्ठ विश्व संगीत एल्बम' के लिए पहला ग्रेमी पुरस्कार मिला। 8 फरवरी 2009 को

लहर है। महाराष्ट्र के राज्यपाल सीपी राधाकृष्णन, पूर्व केंद्रीय मंत्री शरद पवार ने उस्ताद जाकिर हुसैन को श्रद्धांजलि दी है। महाराष्ट्र के राज्यपाल सीपी राधाकृष्णन ने कहा कि उस्ताद जाकिर हुसैन का संगीत अमर रहेगा। देश ने अपने सबसे प्रिय और प्रतिष्ठित सांस्कृतिक प्रतीक को खो दिया है।

राज्यपाल ने उनको महान उस्ताद अल्ला रक्खा का सर्मापित शिष्य और पुत्र बताया। उन्होंने तबले को वैश्विक प्रसिद्धि दिलाई। राज्यपाल ने कहा कि असाधारण प्रदर्शन ने उन्हें शास्त्रीय शुद्धतावादियों और व्यापक दर्शकों के बीच लोकप्रिय बनाया। उन्होंने अपने गहन, चंचल और आकर्षक प्रदर्शन से सभी को मंत्रमुग्ध किया।

राज्यपाल राधाकृष्णन ने कहा कि उस्ताद जाकिर हुसैन को संगीतकारों की तीन पीढ़ियों के साथ प्रदर्शन करने का सौभाग्य प्राप्त हुआ। यह एक अमिट विरासत है। उनके जाने से संगीत की दुनिया में एक अद्वितीय शून्य पैदा हो गया है। उस्ताद जाकिर हुसैन का संगीत अमर रहेगा। जो संगीतकारों की पीढ़ियों को कुछ नया करने और उत्कृष्टता प्राप्त करने के लिए प्रेरित करेगा। मैं उनके परिवार और प्रसंगिकों के प्रति अपनी हार्दिक संवेदना व्यक्त करता हूँ।

पूर्व केंद्रीय मंत्री शरद पवार ने कहा कि प्रसिद्ध तबला वादक पद्म भूषण उस्ताद जाकिर हुसैन के निधन की खबर दिल दहलाने वाली है। जाकिर हुसैन भारत के सबसे मशहूर तबला वादक के रूप में जाने जाते थे। वे एक बहुआयामी व्यक्तित्व के धनी थे। उन्होंने तबले को विश्व पटल पर स्थापित किया। कला जगत के एक दिग्गज का आज निधन हो गया।

उस्ताद अल्ला रक्खा खां के पुत्र पद्म विभूषण उस्ताद जाकिर हुसैन का सोमवार सुबह अमेरिका में निधन हो गया। उस्ताद जाकिर हुसैन को पिछले सप्ताह अमेरिका के एक अस्पताल के आईसीयू में भर्ती कराया गया था। उन्हें रक्तचाप की समस्या थी।

संगीत की दुनिया के लीजेंड्स ने यादगार बना दिया एवरग्रीन म्यूजिक अवॉर्ड सीजन 3 को

दिखे गायिकी के कई रंग

मुंबई वीएस नेशन मीडिया ग्रुप और ताल म्यूजिक एंड फिल्म के संयुक्त तत्वाधान में एवरग्रीन म्यूजिक अवॉर्ड सीजन 3 का सफल आयोजन हुआ। इस संगीत समारोह में संगीत के क्षेत्र में उल्लेखनीय योगदान देने वाले लीजेंड, नामचीन और नवोदित प्रतिभाओं को अवॉर्ड देकर सम्मानित किया गया जाता है। यहाँ जानकारी दे दे कि मुम्बई में कई संस्थाओं के द्वारा विविध अवार्ड समारोहों का आयोजन होता रहता है लेकिन संगीत की दुनिया के अनमोल सितारों को व नवोदित उभरती प्रतिभाओं को सम्मान देने का काम एवरग्रीन म्यूजिक अवॉर्ड में ही होता है। आयोजक दविंद्र खन्ना का मानना है कि म्यूजिक हमारा सबसे अच्छा मित्र है, हमारे सुख दुख का साथी है। आप

कितने भी उदास निराश क्यूं ना हो संगीत सुनते ही आप सब भूल जाते है, और म्यूजिक ही सदा से एक्खीन रहा है और रहेगा। देवेंद्र ने बताया कि इस अवॉर्ड का उद्देश्य जहां नवोदित प्रतिभाओं को प्रकाश में लाना है वहीं पुराने लीजेंड्स को भी नई पीढ़ी से रूबरू कराना है। इस बार यहां लीजेंड म्यूजिक मेस्ट्रो स्व. लक्ष्मीकांत जी, लीजेंड म्यूजिशियन किशोर सोढा जी, लीजेंड संगीतकार कामिनी खन्ना जी (गोविन्दा के बहन), लीजेंड गीतकार सुधाकर शर्मा जी, लीजेंड संगीतकार दिलीप सेन जी, लीजेंड मेकअप आर्टिस्ट शेर बहादुर सिंग जी, लीजेंड अरेंजर संगीतकार व शो आयोजक नितिन शंकर जी,को सम्मानित किया गया। इनके साथ मल्टी टैलेंटेड गायिका उज्जयिनी रॉय, गायिका अनुपमा सी.श्रीवास्तव, गायिका

पामेला जैन, गायिका राजा लक्ष्मी, गीता बेन यादव, गायक श्रीकांत कुलकर्णी, गायक अरविंदर सिंह, अतुल श्रीवास्तव, गायक चेतन

राणा, विनोद शेषाद्रि, हृदेश शर्मा गीतकार एम प्रकाश को भी सम्मानित किया गया। इसके अलावा म्यूजिशियन प्रदीप पांडे, हरिओम अजनेरिया, निलेश प्रस्तवार (बाबी), प्रवीन नंदा की भी सम्मान दिया गया। इनके साथ ही संगीत को प्रमोट करने वाले पत्रकारों को भी सम्मान दिया गया, जिनमें दिनेश गंभावा, वल्लभ भाई राठौड़, गिरिजा शंकर, तेजेंद्र जडेजा, दीपक साहू, आदि अहम रहे। कार्यक्रम में पामेला जैन का गया एक गाना दिल का सौदा भी रिलीज किया गया। इस गाने में मुख्य किरदार निभाने वाले कमल

धिमेरे को भी सम्मानित किया गया। इसी गाने पर मॉडल एक्टर्स डॉसर कबीना महाराजन ने लाइव परफॉर्मेंस भी दी।

कार्यक्रम के मुख्य अतिथि मध्य प्रदेश के जानेमाने कवि गायक और बिल्डर सोहन सलिल प्रहोहा थे। जो विशेष रूप से इसी कार्यक्रम के लिए जबलपुर से आए थे। इन्होंने आयोजक देवेंद्र खन्ना को दिल से बधाई दी, साथ ही सभी अवॉर्डीज ने देवेंद्र खन्ना बधाई के साथ उनका शुक्रिया अदा भी किया।

यहां हम बता दे कि देवेंद्र खन्ना वसई महाराष्ट्र गौरव अवॉर्ड, नारी शक्ति सम्मान, एक्खीन इंडिया ब्यूटी कॉन्टेस्ट, सिंगिंग कॉन्टेस्ट, डांसिंग कॉन्टेस्ट, म्यूजिक कॉन्सर्ट का आयोजन वीएस नेशन (वसई, मुम्बई) के बैनर तले करते रहते हैं।

'कांग्रेस के पास नेता-नीति-नीयत नहीं, राहुल गांधी बताएं इतने साल क्या किया'; सोनोवाल का तीखा हमला

नई दिल्ली केंद्रीय बंदरगाह, जहाजरानी और जलमार्ग मंत्री सर्बानंद सोनोवाल ने आज यहां कांग्रेस पर तीखा हमला बोला। सोनोवाल ने कहा, कांग्रेस के पास ना तो नीति है, ना उनके पास नेता और ना ही उनके पास देश की इच्छा के काम करने की कोई नीयत है। उन्होंने कहा, संसद में संविधान पर चर्चा संदर्भ में कांग्रेस नेता हासिल गंधी पर यह कहते हुए सवाल किया कि वे किसी मुंह से आज संविधान की बात करते हैं। वे एक बार देखें कि कांग्रेस ने संविधान के साथ क्या किया और कितनी बार संशोधन किया। क्या वे भूल गए हैं। उन्होंने कहा, अगर देश के लिए काम करने की नीयत होती तो आज देश कहीं और होता। कांग्रेस के समय में देश में केवल पांच जलमार्ग थे आज हमारे पास 111 जलमार्ग हैं। कहते हैं, जिस देश का अधिकार जल पर है, वही दुनिया पर राज करता है। लेकिन कांग्रेसी सरकारों ने कभी इस और ध्यान ही नहीं दिया।

लौह पुरुष: PM मोदी बोले- विकसित भारत का सपना साकार करने में प्रेरक; शाह बोले- आधुनिक भारत की रखी आधारशिला

नई दिल्ली प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी ने रविवार को देश के पहले उपप्रधानमंत्री और गृह मंत्री सरदार वल्लभभाई पटेल को उनकी 74वीं पुण्यतिथि पर श्रद्धांजलि दी। उन्होंने कहा कि लौह पुरुष के कार्य विकसित भारत के सपने को साकार करने में प्रेरक सिद्ध होंगे। सोशल मीडिया में पीएम ने लिखा, देश के लौह पुरुष सरदार वल्लभभाई पटेल को उनकी पुण्यतिथि पर शत-शत नमना। उनका व्यक्तित्व और कृतित्व राष्ट्र की एकता, अखंडता

और विकसित भारत के संकल्प की सिद्धि के लिए देशवासियों की प्रेरणाशक्ति बना रहेगा। गृह मंत्री अमित शाह ने राष्ट्र निर्माण में पटेल की भूमिका का उल्लेख करते हुए उन्हें नमन किया। सोशल मीडिया में बदलाव देख रहे हैं, वह भारत ने लिखा, सरदार पटेल ने 550 से अधिक रियासतों का एकीकरण कर आधुनिक भारत के निर्माण की आधारशिला रखी। राष्ट्रीय एकता और अखंडता के प्रति उनके समर्पण ने एक भारत-श्रेष्ठ भारत की मजबूत नींव रखी।

साहब का विराट व्यक्तित्व और राष्ट्र निर्माण का संकल्प, राष्ट्रहित को सर्वोपरि रखने वालों के लिए अनंतकाल तक ध्रुव तारे के समान मार्गदर्शक बना रहेगा। रक्षा मंत्री राजनाथ सिंह ने एक पोस्ट में पटेल को श्रद्धांजलि देते हुए कहा, देश उनके दृष्टिकोण और योगदान को कभी नहीं भूलेगा। वहीं, कांग्रेस नेता प्रियंका गांधी वाड़ा कहा कि वह एक महान स्वतंत्रता सेनानी, आधुनिक भारत के निर्माता और देश की एकता और अखंडता के प्रतीक थे।

जयशंकर बोले- हमारी विदेश नीति में आर्थिक कूटनीति पर ज्यादा जोर, चुनौतियों से निपटने के लिए तैयार

नई दिल्ली विदेश मंत्री एस जयशंकर ने रविवार को कहा कि आज भारत एक ऐसा देश बन गया है, जिससे दुनिया को बड़ी उम्मीदें हैं और जिसके पास ज्यादा जिम्मेदारियां हैं। उन्होंने कहा कि भारत को भविष्य में एक ऐसे देश के रूप में देखा जाएगा, जो दुनिया की समस्याओं पर तुरंत प्रतिक्रिया देता है। यह भारत की बढ़ती वैश्विक भूमिका को दर्शाता है। जयशंकर ने कहा कि भारत से उम्मीद की जाएगी कि वह दुनिया की समस्याओं का समाधान निकालने में मदद करे, खासकर हमारे पड़ोसी देशों में। विदेश मंत्री ने कहा, हम जिन भी मुश्किलों का सामना कर रहे हैं, उनका समाधान साझा प्रयासों और फैसलों से होगा। दुनिया बदल रही है। नए विचार आ रहे हैं और भारत को इन बदलावों का हिस्सा बनना होगा। हमें अपनी विदेश नीति को बड़ी सोच और दीर्घकालिक दृष्टि और समझदारी के साथ आगे बढ़ाना होगा। उन्होंने यह भी कहा कि आपूर्ति श्रृंखलाओं में बदलाव केवल विदेश नीति से नहीं जुड़ा है, बल्कि यह भारत के विकास के लिए एक बड़ा अवसर भी है। उन्होंने कहा, आज हम जो आपूर्ति श्रृंखलाओं में बदलाव देख रहे हैं, वह भारत में विनिर्माण को बढ़ावा दे रहे हैं और तकनीकी विकास के लिए भी प्रेरक का काम कर रहे हैं। डिजिटल युग में विदेश नीति के लिए भी नए दृष्टिकोण की जरूरत है, क्योंकि यह युग विनिर्माण के युग से पूरी तरह अलग है। डिजिटल उत्पाद केवल उत्पाद नहीं रह गए, बल्कि वे अब डाटा के स्रोत बन गए हैं। विदेश मंत्री ने कहा कि विदेश नीति एक ऐसा मिश्रण है, जिसमें पुरानी और नई दोनों चुनौतियां शामिल हैं। उन्होंने कहा, हमने कई पुराने मुद्दों का सामना किया है, जिनमें से कई अब भी मौजूद हैं। हमारी सीमा सुरक्षा भी एक गंभीर मुद्दा है और हम अभी भी आतंकवाद के गंभीर रूप से लड़ रहे हैं। इसके साथ ही हमें आज की जरूरतों के अनुसार विदेश नीति को राष्ट्रीय विकास के लिए क्रियान्वित करना पड़ा है। उन्होंने यह भी कहा कि पिछले दस वर्षों में भारत की विदेश नीति में आर्थिक कूटनीति पर ज्यादा जोर दिया गया है। प्रधानमंत्री और विदेश मंत्री जब भी विदेश यात्रा पर जाते हैं, तो उनके एजेंडे में प्रौद्योगिकी, पूंजी, सहयोग, निवेश और सर्वोत्तम प्रथाओं का बड़ा स्थान होता है। यह अब विदेश नीति का एक अहम हिस्सा बन चुका है।

नई दिल्ली बांग्लादेश की अपदस्थ प्रधानमंत्री शेख हसीना ने रविवार को अंतरिम सरकार के प्रमुख मुहम्मद यूनुस पर एक और तीखा हमला बोला। हसीना ने यूनुस पर आरोप लगाया कि वह एक 'अलोकतांत्रिक समूह' का नेतृत्व कर रहे हैं, जो लोगों के प्रति कोई जिम्मेदारी नहीं निभा रहा है। 'बिजोर दिबोश' की पूर्व संघ्या पर एक बयान में, अपदस्थ प्रधानमंत्री हसीना ने यूनुस को 'फासीवादी' बताते हुए आरोप लगाया कि उनके नेतृत्व वाली

सरकार का मुख्य उद्देश्य मुक्ति संग्राम की भावना और मुक्ति समर्थक ताकतों को दबाना है। बांग्लादेश 16 दिसंबर को 'विजय दिवस' के रूप में मनाता है। 1971 में तत्कालीन पाकिस्तानी सेना प्रमुख जनरल अमीर अब्दुल्ला खान नियोजी ने 93,000 सैनिकों के साथ 13 दिनों तक युद्ध लड़ा, जिसके बाद भारतीय सेना और बांग्लादेश की मुक्ति वाहिनी' की संयुक्त सेना के सामने आत्मसमर्पण कर दिया। इसके बाद पूर्वी पाकिस्तान बांग्लादेश बन गया। पूर्व पीएम हसीना ने यूनुस को

फासीवादी बताते हुए कहा कि उनकी सरकार ने असांविधानिक तरीके से सत्ता पर कब्जा कर लिया है। उन्होंने कहा, 'वे सत्ता अपने हाथ में ले रहे हैं और सभी लोक कल्याण कार्यों में बाधा डाल रहे हैं।' हसीना ने यूनुस सरकार की आलोचना करते हुए कहा कि बांग्लादेश के लोग कीमतों में वृद्धि के बोझ तले दबे हुए हैं।

हसीना ने यह भी कहा कि यूनुस की सरकार स्वतंत्रता संग्राम और बांग्लादेश के इतिहास के प्रति संवेदनशील नहीं है, और उनके कदम इस बात को साबित करते हैं। **अगस्त में भारत आ गई थीं हसीना**

इससे पहले, हसीना अगस्त में प्रधानमंत्री पद से इस्तीफा देने के बाद भारत आ गई थीं। यूनुस के नेतृत्व में अंतरिम सरकार बनने के बाद भारत और बांग्लादेश के रिश्तों में तनाव बढ़ गया है, खासकर बांग्लादेश में हिंदू समुदाय और अन्य अल्पसंख्यकों पर हमलों के बढ़ने के कारण।

राजनाथ सिंह: विकसित भारत के लिए सांस्कृतिक पुनर्जागरण जरूरी; रक्षा मंत्री ने स्वामी दयानंद सरस्वती को किया याद

नई दिल्ली रक्षा मंत्री राजनाथ सिंह ने कहा कि हर राजनीतिक और राष्ट्रीय लक्ष्य को हासिल करने के लिए एक सामाजिक और सांस्कृतिक धरातल तैयार करना पड़ता है। इसलिए अगर हमें भारत को विकसित राष्ट्र बनाने का लक्ष्य हासिल करना है तो हमें देश में फिर से सांस्कृतिक पुनर्जागरण का वातावरण तैयार करना होगा। रक्षा मंत्री रविवार को यहां भारत मंडप में आर्य समाज के 150वें स्थापना वर्ष के अवसर पर आयोजित कार्यक्रम को संबोधित कर रहे थे। उन्होंने कहा कि आज भारत की आजादी का अमृतकाल चल रहा है। यह संयोग है कि आर्य समाज के संस्थापक स्वामी दयानंद सरस्वती की 200वीं जयंती वर्ष मनाया जा रहा है। जिस तरह स्वामीजी ने एक जागरूक सांस्कृतिक भारत की कल्पना की थी, उसी तरह हमारे प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी ने विकसित भारत के निर्माण का लक्ष्य रखा है। हमारा मानना है इस लक्ष्य को हासिल करने के लिए हमें सांस्कृतिक जागरूकता का

माहौल बनाने की जरूरत है। रक्षा मंत्री ने कहा कि गुजरात की धरती पर जब स्वामीजी का जन्म हुआ था तब देश अंग्रेजों की बेड़ियों में जकड़ा हुआ था। अंग्रेजी शासक भारत और भारतीय संस्कृति को दायम दर्ज का बता कर उसका सार्वजनिक रूप से उपहास उड़ाते थे। स्वामी दयानंद सरस्वती ने भारत की सोई चेतना को जगाने का काम किया। उन्होंने कहा कि उनका प्रभाव अंग्रेजी

शासन से लड़ने वाले लाला लाजपत राय, राम प्रसाद बिस्मिल, स्वामी श्रद्धानंद जैसे कई महापुरुषों पर पड़ा। स्वातंत्र्य वीर सावरकर ने उनकी भूमिका और योगदान के बारे में लिखा है कि स्वामीजी भारतीय स्वतंत्रता संग्राम के पहले योद्धा थे। उन्होंने ही सबसे पहले स्वराज की मांग की थी।

रक्षा मंत्री ने कहा कि स्वामी दयानंद सरस्वती ने ही सबसे पहले स्वराज की मांग की थी। वह केवल वेदों की मीमांसा करने वाले ऋषि मात्र ही नहीं थे, बल्कि वे देश में नई सांस्कृतिक यात्रा के प्रकाश पुंज थे। हमारे वेद, भारतीय ज्ञान विज्ञान की गांथी की तरह हैं।

बिना उद्गम समझे भारतीय ज्ञान गंगा का विस्तार समझ पाना मुश्किल ही नहीं ना मुमकिन है। इसलिए स्वामीजी ने मूल की तरफ ही सबका ध्यान खींचा। वेदों में ऐसे ज्ञान हैं जिनका सहारा लेकर हम जलवायु परिवर्तन समेत आधुनिक युग की समस्याओं के भी समाधान ढूंढ सकते हैं।

मुख्य सचिवों का सम्मेलन: राज्यों से PM मोदी की अपील, स्टार्ट-अप्स को बढ़ावा देने के लिए सरकारी नियम सरल बनाएं

नई दिल्ली प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी ने रविवार को राज्यों से कहा कि वे ऐसा वातावरण बनाएं जहां स्टार्ट-अप्स आसानी से बढ़ सकें, साथ ही सरकारी नियमों को सरल बनाएं, जो आम नागरिकों के लिए अक्सर कठिन होते हैं। उन्होंने यह बात मुख्य सचिवों के चौथे राष्ट्रीय सम्मेलन में कही। उन्होंने कहा कि राज्यों को शासन के तरीके में सुधार करना चाहिए ताकि नागरिकों की सक्रिय भागीदारी बढ़ सके। उन्होंने यह भी कहा कि सुधार प्रदर्शन और बदलाव पर ध्यान केंद्रित करना महत्वपूर्ण है और लोगों को सरकारी योजनाओं के बारे में जानकारी देना भी जरूरी है। पीएम मोदी ने कहा कि मोटापा भ्रष्टाचार के लिए बड़ी चुनौती बन गया है और इसे गंभीरता से लेना चाहिए। उनका मानना था कि एक फिट और स्वस्थ भारत ही 'विकसित भारत' बन सकता है। उन्होंने यह भी कहा कि भारत को 2025 तक तपेदिक (टीबी) मुक्त किया जा सकता है और इस लक्ष्य में आशा और आंगनवाड़ी कार्यकर्ताओं का अहम रोल होगा। प्रधानमंत्री ने कहा कि भारत की पुरानी

पांडुलिपियां हमारी धरोहर हैं और राज्यों को इन्हें डिजिटल रूप में सुरक्षित रखने के लिए तकनीक का इस्तेमाल करना चाहिए। सम्मेलन में एक महत्वपूर्ण विषय 'उद्यमिता, रोजगार और कौशल का विकास था, खासकर छोटे और मझोले शहरों में स्टार्ट-अप्स को बढ़ावा देने पर। इसके साथ ही पीएम मोदी ने राज्यों से कहा कि वे छोटे शहरों में ऐसे स्थानों की पहचान करें, जहां उद्यमी बैंकिंग, रसद और अन्य सेवाओं का फायदा

उठा सकें। उन्होंने ई-कचरे के पुनर्चक्रण की जरूरत पर भी बात की, क्योंकि डिजिटल समाज बढ़ने से यह समस्या और बड़ी हो सकती है।

पीएम मोदी ने यह भी कहा कि शहरों को आर्थिक विकास का केंद्र बनाने के लिए मानव संसाधन विकास पर काम करना चाहिए, और शहरी शासन, जल प्रबंधन और पर्यावरण के क्षेत्र में विशेषज्ञता वाले संस्थान बनाने पर जोर दिया। उन्होंने यह भी कहा कि बढ़ती शहरीकरण के साथ, हमें शहरी आवास की समस्या पर भी ध्यान देना होगा।

यह सम्मेलन प्रधानमंत्री मोदी के विकसित भारत के दृष्टिकोण को साकार करने की दिशा में एक महत्वपूर्ण कदम था। इसमें यह बात भी सामने आई कि महिलाओं के नेतृत्व में होने वाले विकास से भारतीय अर्थव्यवस्था को प्रोत्साहन मिल सकता है। कुल मिलाकर देख जाए तो यह सम्मेलन यह दर्शाता है कि भारत को मध्यम आय वाले से उच्च आय वाले देशों में बदलने के लिए उद्यमिता, कौशल और रोजगार के नए अवसरों पर काम करना जरूरी है, और इसके लिए सामूहिक प्रयास की आवश्यकता है।

मशीद बंदर रेल्वे स्थानकाजवळील कर्नाक पुलाच्या लोखंडी तुळईचे 83 टक्के सुटे भाग प्रकल्पस्थळी दाखल

■ **मुंबई**

मशीद बंदर रेल्वे स्थानकापासून काही अंतरावर असलेला व पी. डिमेंलो मार्गाला जोडणा-या १५४ वर्ष जुन्या कर्नाक पुलाची बुध्मुंबई महानगरपालिकेकडून पुनर्बांधणी सुरू आहे. या प्रकल्प अंतर्गत ५.१६ मेट्रिक टन वजनानी दक्षिण बाजूची लोखंडी तुळई (गर्डर) रेल्वे भागावर स्थापित करण्याची कार्यवाही पूर्ण झाली आहे. आता, दुस-या बाजूच्या लोखंडी तुळई (गर्डर) चे ४२८ मेट्रिक टन (८३ टक्के) सुटे भाग प्रकल्पस्थळावर दाखल झाले आहेत. तर, उर्वरित सुटे भाग दिनांक २० डिसेंबर २०२४ पर्यंत प्रकल्पस्थळी दाखल होणे अपेक्षित आहे. तुळईच्या सुटे भागांचे जोडकाम, तुळई स्थापित करण्याची कार्यवाही, पांढोचमार्ग (अॅप्रोच रोड) बांधणी, भार चाचणी (लोड टेस्ट) आदी कामकाजाचे सुक्ष्म नियोजन करत वेळापत्रक निश्चित करण्यात आले आहे. त्यानुसार, अपेक्षित कार्यवाही पूर्ण झाल्यास दिनांक ५ जून २०२५ पर्यंत कर्नाक पूल वाहतुकीस खुला करण्यासाठी महानगरपालिका

प्रयत्नशील आहे. दक्षिण प्रकल्पस्थळी मशीद बंदर, छत्रपती शिवाजी महाराज टर्मिनस आणि मोहम्मद अली मार्ग परिसरातील वाहतुकीसाठी कर्नाक पूल महत्त्वाचा आहे. लोकमान्य टिळक मार्गावरील कर्नाक पूल धोकादायक झाल्यामुळे बुध्मुंबई महानगरपालिकेने या पुलाच्या पुनर्बांधणीचे काम हाती घेतले आहे. बुध्मुंबई महानगरपालिका आयुक्त तथा प्रशासक भूषण गगराणी यांच्या

मार्गदर्शनाखाली महानगरपालिकेच्या पुलाचा विभागामार्फत पुलाच्या पुनर्बांधणीचे कामकाज वेगाने सुरू आहे.

अतिरिक्त महानगरपालिका आयुक्त (प्रकल्प) अभिजीत बांगर म्हणाले की, कर्नाक पुलाच्या दुस-या बाजूच्या लोखंडी तुळई (गर्डर) चे ४२८ मेट्रिक टन (८३ टक्के) सुटे भाग प्रकल्पस्थळावर दाखल झाले आहेत. तर, उर्वरित सुटे भाग दिनांक २० डिसेंबर २०२४ पर्यंत

प्रकल्पस्थळी दाखल होणे अपेक्षित आहे. दिनांक १३ जानेवारी २०२५ पर्यंत तुळईच्या सुटे भागांचे जोडकाम करून दिनांक १४ जानेवारी २०२५ रोजी 'ट्रायल रन' केले जाईल. दिनांक १८ आणि १९ जानेवारी २०२५ रोजी रेल्वे 'ब्लॉक' मिळण्याबाबत मध्य रेल्वे प्रशासनाकडे विनंती करण्यात आली आहे. उपरोक्त कालावधीत रेल्वे 'ब्लॉक' मिळाल्यानंतर दिनांक १९ जानेवारी २०२५ पर्यंत तुळई स्थापित करण्याची कार्यवाही पूर्ण केली जाईल. त्या दृष्टीने बुध्मुंबई महानगरपालिका प्रशासनाकडून मध्य रेल्वेसोबत समन्वय साधण्यात येत आहे. अधिक माहिती देताना अभिजीत बांगर म्हणाले की, रेल्वे मार्गावर तुळई स्थापित करण्याची कार्यवाही पूर्ण झाल्यानंतर पुढील कामकाजाचे सुक्ष्म नियोजन करून टप्पेनिहाय किती कालावधी लागेल, याची निश्चिती करण्यात आली आहे. त्यानुसार, पूर्व आणि पश्चिम दिशेच्या पोहोचमार्ग (अॅप्रोच रोड) साठी खांब बांधणीचा (पाईल फौंडेशन) पहिला टप्पा दिनांक १५ मार्च २०२५ पर्यंत पूर्ण करणे, दिनांक १७ एप्रिल २०२५ पर्यंत खांब

उभारणी पूर्ण करणे, दिनांक ३ मे २०२५ पर्यंत पोहोच रस्त्यांचे कॉन्क्रीटकरण आणि दिनांक १ जून २०२५ रोजी भार चाचणी (लोड टेस्ट) करण्याचे नियोजन आहे. या नियोजित वेळापत्रकानुसार, अपेक्षित कार्यवाही पूर्ण झाल्यास दिनांक ५ जून २०२५ पर्यंत कर्नाक पूल वाहतुकीस खुला करण्यासाठी महानगरपालिका प्रयत्नशील आहे. मात्र, त्यासाठी दिनांक १८ आणि १९ जानेवारी २०२५ रोजी मध्य रेल्वे प्रशासनाने 'ब्लॉक' मंजूर करणे अत्यंत आवश्यक आहे. त्यादृष्टीने मध्य रेल्वे प्रशासनाकडे पाठपुरावा केला जात आहे. पुलाचे बांधकाम पूर्ण झाल्यानंतर जसे की, अ‍ॅप्टी क्रॅश बॅरिअर्स, वीजेचे खांब उभारण्याकामी होणारा कालापत्य टाळण्यासाठी ही कामे समांतरपणे पूर्ण केली जाणार असल्याचे अतिरिक्त महानगरपालिका आयुक्त (प्रकल्प) अभिजीत बांगर यांनी नमूद केले.

राज्यात जरवमी वन्य प्राण्यांसाठी निवारा केंद्र उभारणार

सरकारकडून 8 कोटी 64 लाखांच्या निधीची तरतूद

■ **मुंबई**

राज्य शासनाने जखमी वन्य प्राण्यांसाठी अंपगालय स्थापन करण्याचा निर्णय घेतला आहे. याच धर्तीवर आता मुंबई, ठाणे, पुणे, कोल्हापूर, अहमदनगर, गडचिरोली येथे वन्यप्राण्यांसाठी निवारा केंद्र उभारली जाणार आहेत. सुमारे ८ कोटी ६४ लाख रुपयांचा निधी यासाठी वितरित केल्याचा शासन आदेश महसूल व वन विभागाने गुरुवारी जारी केला.

जखमी वन्यप्राण्यांच्या उपचारासाठी राज्यात उपचार केंद्र नाहीत. परिणामी अनेक वन्यजीव दगावल्याच्या घटना समोर आल्या आहेत. राज्य शासनाने याची गंभीर

दखल घेत, महत्वाच्या भागांत वन्य प्राण्यांसाठी अंपगालय स्थापन करण्याचा निर्णय घेतला होता. आता निवारा केंद्र उभारले जाणार आहेत. सुमारे ८ कोटी ६४ लाख ३४ हजार रुपयांच्या निधीची तरतूद केली आहे. अटी व शर्तीवर हा निधी वितरित केला जाईल. अंपगालयासोबत निवारे उभारताना, राष्ट्रीय प्राणी संग्रहालयाच्या मार्गदर्शक तत्वांचा भंग होणार नाही. तसेच वित्तीय अनियमितता होणार नाही, याची खबरदारी विभाग स्तरावर घेण्याच्या सूचना महसूल व वन विभागाने दिल्या आहेत.

राज्य सरकारने अर्थसंकल्पात वन्य प्राण्यांसाठी अंपगालय उभारणार असल्याची घोषणा केली होती.

त्यानुसार अंपगालयाकरिता जागा निश्चित केल्या होत्या. तसेच निधीची तरतूद केली होती. या निधीपैकी कोल्हापूर सह्याद्री व्यापक प्रकल्पासाठी २ कोटी, नागपूरमधील उपवन संरक्षण (प्रा.) ५.९ लाख, अहमदनगर उपवन संरक्षण (प्रा.) करिता ५ लाख, गडचिरोली उपवन संरक्षणाकरिता (प्रा.) ८ लाख ८० हजार, ठाणेमधील उपवन संरक्षण (प्रा.) ६० लाख, मुंबईतील संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानकरिता १ कोटी ९५ लाख ५० हजार, जूनर वनपरिक्षेत्रातील जूनर, माणिकडाह विबट निवारा केंद्र विस्तारीकरणासाठी पिंजरे ३ कोटी १३ लाख २१ हजार रुपये वितरित करण्यात आले आहेत.

मी आईच्या शब्दासाठी पदयात्रा करतोय...

■ **मालेगाव**

मालेगाव जवळच्या "गिल पंजाब हॉटेल" चे मालक लकी आबा गिल यांना आज रस्त्याच्या कडेने एक वयस्कर जोडपं पायी जाताना दिसलं. भिकारी दिवग्याच्या जोडयाला, दुपार असल्यामुळे, त्यांनी सहजच जेवणाचं विचारलं तर ते नका म्हणाले म्हणून त्यांना १०० रुपये देऊ केले तर ते सुद्धा नको म्हणाले. मग पुढच्या प्रश्न विचारला की तुम्ही असे का हिडताय? त्यानंतर सुद्धा झाला त्यांचा जीवनपर - ते २२०० किलोमीटरचा प्रवास करून आता द्राक्केला स्वातःच्या घरी चालले होते. त्यांनी सांगितले की, "म्हत्ते दोन्ही डोळे १ वर्षांपूर्वी गेले होते आणि डॉक्टरांनी सांगितले की ऑपरेशन करून उपचार नाही. मग माझ्या आईने डॉक्टरना भेटून ऑपरेशन करायला भाग पाडले व तिने श्रीकृष्ण मंदिरात जाऊन देवाजवळ नवस केला की डोळे परत आले तर माझा मुलगा पदयात्रा करत बालाजी व पंढरपूरला जाऊन परत द्राक्केला पायी येईल. म्हणून मी आईच्या शब्दासाठी पदयात्रा करतोय."

माग मी त्यांच्या बायकोविषयी विचारलं तर, "ती पण मला एकटं सोडावला तरा नव्हती व रस्त्याने मी तुम्हाला जेवण तयार करायला येते म्हणून निघाली." ते २५% हिन्दी

व ७५% इंग्रजी बोलत असल्यामुळे त्यांचे शिक्षण विचारलं तर उत्तर ऐकून सुन्न झालो. त्यांनी लंडन येथे ऑक्सफर्ड युनिव्हर्सिटी मध्ये ७ वर्षे खगोलशास्त्र विषयात पीएचडी केलीय तर त्यांच्या बायकोने मनोविकार शास्त्र या विषयावर

लंडन येथेच पीएचडी केलीय. (एवढं शिकून सुद्धा त्यांच्या चेहऱ्यावर गर्वाचा लवलेरशी नव्हता. नाहीतर आपल्या कडे १० वी नापास सुद्धा छाती तापून हिडत.) एवढंच नाही तर त्यांनी सी.एंगरान (गव्हर्नर) व कल्याण चावला

यांच्याबरोबर काम केलं होतं व त्यांच्याशी मैत्रीचे संबंध होते. त्यांना मिळणारे मासिक पेन्शन ते एका अंधांसाठी काम करणाऱ्या ट्रस्टला देऊन टाकतात. सध्या ते सोशल मीडियापासून लांब राहतात. रस्त्याच्या कडेने जाणारं प्रत्येक जोडपं भिकारी असतंय असं नाही. एखाद जोडपं हे आपल्या आईच्या शब्दासाठी प्रभू राम म्हणाला तयार होते. आणि आपल्या पतीसोबत कोणी सीता सुद्धा होतं. म्हणूनच मी आज भेटलेली माणसं ही कलौयुगातील राम-सीताच समजतो.

आम्ही जवळजवळ ९ तास गप्पा मारल्या. रस्त्यात उभं राहूनच, इतके प्रगल्भ विचार ऐकून मन सुन्न झालं. अहंकार गळून गेला आणि वाटलं की आणण आगंचक खोऱ्या फुशारकीवर जगलो. त्या व्यक्तीच्या बोलण्यातील सहजगण बघून असं वाटलं की आणण या जगत शुन्य आहेत. त्यांचा पायी प्रवास बघून थक्क झालो. प्रवासाला निगून ३ महिने झाले होते आणि घरी पोहचायला अजून १ महिना लागेल.

त्यांचे नाव डॉ. देव उपाध्याय आणि डॉ. सरोज उपाध्याय.

वाढीव वीज बिल, स्मार्ट मीटर विरोधात ठाकरे गट आक्रमक अदानी वीज कंपनी कार्यालयाला दिले निवेदन

■ **मुंबई**

स्मार्ट मीटरच्या माध्यमातून अज्याच्या सव्वा वीज बिल आकारणाऱ्या अदानी वीज कंपनी विरोधात ठाकरे गटाने गुरुवारी आक्रमक भूमिका घेत अंधेरी पूर्वकडील संबंधित कंपनी कार्यालयावर अनिल परब यांच्या नेतृत्वाखालील शिष्टमंडलाने धडक दिली. दरम्यान नागरिकांच्या प्रश्नांचे निरसन होणार नाही, तोपर्यंत स्मार्ट मीटर बसवू नका, अशी जोरदार मागणी केली. दरम्यान, अदानी वीज कंपनी सेनेची मागणी मान्य करताना, स्मार्ट मीटर बसविण्यापूर्वी विचार विनिमय केला जाईल, असे आश्वासन शिष्टमंडलाला दिल्याचे परब यांनी सांगितले.

अदानी वीज कंपनीची

दिवसेंदिवस वाढागिरी वाढत आहे. मुदतीच्या शेवटच्या दिवशी वीज बिल न भरल्यास थेट विद्युत प्रवाह खंडित करण्याचे प्रकार सुरू आहेत. यापूर्वी वीज मीटर तपासणी विद्युत महामंडळाला किंवा संबंधित कंपनीचा व्हकी येत होता. मीटरमधील तांत्रिक त्रुटी, अडचणी त्यावेळी कळत होत्या. आता स्मार्ट मीटर बसवून सर्वसामान्य जनतेचा खिसा कापला जातो आहे. भविष्यात अधिक भूईस सोसावा लागणार आहे. परंतु, मुंबईतील वीज ग्राहकांची ही लूट थांबविण्याची जबाबदारी पक्षप्रमुख उद्धव ठाकरे यांच्या आदेशाने शिवसेनेने (ठाकरे) घेतली आहे. त्यानुसार सेनेच्या शिष्टमंडलाने अदानी वीज कंपनीला स्मार्ट मीटर, वाढीव वीज बिल संर्दभात निवेदन ज्ञा इशारा दिला. शिवसेनेचा हा मोर्चा किंवा आंदोलन नव्हते. मात्र,

स्मार्ट मीटरबाबत जनतेला सुस्पष्टता येत नाही, तोपर्यंत स्मार्ट मीटर बसविण्याचे काम थांबवावे, अशी मागणी निवडनामदारे केली. संबंधितांनी देखील आमची मान्य करत, तसे लेखी उत्तर दिले आहे, असे परब म्हणाले.

तसेच राज्यातील शेतकऱ्यांप्रमाणेच मुंबईतील नागरिक कष्टकरी आहे. शेतकऱ्यांना कृषी वीज पंपासाठी विशेष सवलत दिली जाते. त्याच धर्तीवर कष्टकरी मुंबईकरांचा वीज बिलाबाबत विचार व्हायला हवा. रिलायन्स, बीएसएनएल यांनी सामंजस्य भूमिका वांरवार घेतली होती. शिवसेनेच्या शाखा प्रमुखांचे म्हणणे एकले जात होते. मात्र, अदानी वीज कंपनीकडून स्मार्ट मीटरच्या माध्यमातून कार्यालयात बसून थेट वीज प्रवाह खंडित करत आहे. अदानी मालक असल्याने कंपनी

मनमानी कारभार करत आहे. मुंबईच्या हितासाठी शिवसेना (ठाकरे) कार्यरत आहेत. मग अदानी असो किंवा कोणीही, त्यांची दपडशाही मोडीत काढण्याचे काम शिवसेना योग्य प्रकारे करेल, असा इशारा परब यांनी दिला

बांगलादेशी घुसखोरांना देशाबाहेर हाकला राहुल शेवाळे यांची केंद्रीय गृहमंत्र्यांकडे मागणी

■ **मुंबई**

देशाची सुरक्षितता अबाधित राखण्यासाठी तातडीने कारवाई करून बांगलादेशी घुसखोरांना देशाबाहेर काढावे, अशी मागणी शिंदेसेनेचे माजी खासदार राहुल शेवाळे यांनी केंद्रीय गृहमंत्री अमित शाह यांच्याकडे केली आहे. देशभरातील पोलिसांना यासाठी विशेष शोध मोहीम राबवण्याचे आदेश द्यावेत, अशी विनंती शेवाळे यांनी पत्राद्वारे केली आहे. केंद्रीय गृहमंत्र्यांना दिलेल्या पत्रात शेवाळे यांनी

म्हटले आहे की, बांगलादेशी घुसखोरीच्या वाढलेल्या घटना या दुर्दैवी असून भिबंदीसारख्या परिसरातून या घुसखोरांची शासकीय कागदपत्रे तयार केली जातात. यामुळे देशाच्या सुरक्षिततेला मोठा धोका असून पायाभूत सुविधांवर देखील मोठा ताण पडत आहे. या पार्श्वभूमीवर देशभरातील सर्व पोलिस स्थानकांना विशेष मोहीम सुरू करण्याचे आदेश द्यावेत. अनधिकृत बांगलादेशी नागरिक आणि त्यांना शासकीय कागदपत्रे मिळवून देणाऱ्या संबंधितांवर तातडीने कठोर कारवाई करावी.

उच्च न्यायालयाने निर्देश देऊनही फोर्ट परिसरातील फेरीवाल हटत नसल्याने नागरिकांना चालण्यासही जागा नसल्याची तक्रार याचिकाकर्ते बांग्मे बार असोसिएशनने न्यायालयात केली. मुंबईत शराधविधोला सर्व व्हीआयपी लोक आले होते. त्यावेळी याच रस्त्यांवर एकही फेरीवाला दिसत नव्हता. आता पुन्हा फेरीवाल्यांनी फुटपाथ आणि रस्ते व्यापलेले आहेत,

कांदिवली पश्चिमेला नवा उन्नत डेक, सरकता जिना झाला सुरू

■ **मुंबई**

पश्चिम रेल्वेवरील कांदिवली स्थानकाच्या पश्चिमेला १०.४ मीटर रंदीचा आणि ४५ मीटर लांबीचा उन्नत डेक सुरू केला आहे. हा डेक सरकत्या जिन्वांच्या साहाय्याने प्लॅटफॉर्म क्रमांक एक्ससोबत जोडण्यात आला आहे. त्याचबरोबर ४० मीटर लांबीचा आणि १० मीटर रंदीचा नवीन दिवलेल बाजूचा पादचारी प्लसुद्धा पूर्ण झाला असून, तोही प्रवाशांसाठी खुला करण्यात आला आहे. या पादचारी पुलाला प्लॅटफॉर्म क्रमांक १, २, ३ आणि ४ यांना जोडणाऱ्या तीन पायऱ्या आहेत. यामुळे प्रवाशांना आरामात प्लॅटफॉर्मपर्यंत पोहोचता येणार आहे.

मुंबई रेल्वे विकास कॉर्पोरेशन्च्या (एमएअरडीए) माध्यमातून या डेकची उभारणी केली आहे. २०२३ मध्ये कांदिवली स्थानकात ५५ कोटी रुपयांच्या

विकास प्रकल्पाची सुरुवात केली. कामे पूर्ण होतील त्याप्रमाणे सुविधा उपलब्ध करण्यात येत असल्याचे एमआरव्हीसीचे मुख्य जनसंपर्क अधिकारी सुनील उदासी यांनी सांगितले.

कांदिवली स्थानकामध्ये सुरू असलेल्या दक्षिण आणि उत्तर पादचारी पुलासोबत जोडणारा २६३ मीटर लांबीचा डेक, ८४ मीटर लांबीचा उत्तर पादचारी पूल, ५२ मीटर लांबीचा मधला पाटचारी पूल, तीन लिफ्ट आणि चार एस्केलेटर यांचा समावेश आहे.

पश्चिमेकडील नवीन स्थानकाची इमारत, प्लॅटफॉर्म क्रमांक एकचे रंदीकरण आणि उत्तर बाजूला टॉयलेट ब्लॉक बांधणे अशी कामे आहेत. या कामासोबत प्लॅटफॉर्म २/३ आणि ४ वरील नवीन दक्षिण पाटचारी पुलाला विद्यमान पादचारी पुलासोबत जोडण्यासाठी चार मीटर-रंद स्कायवॉकचे बांधकामही सुरू आहे.

137 कोटींच्या फसवणूकप्रकरणी 'ईडी'ची देशभरात कारवाई

■ **मुंबई**

सरकससुली संचालनालयाने (ईडीने) मुंबई, दिल्ली आणि गुवागवमधील १९ ठिकाणी छापे टाकले, अशी माहिती गुरुवारी दिली. सुभाष-डॅटस प्रकरणातील ही कारवाई करण्यात आली असून त्यात ४६ लाख भारतीय चलन, चार लाख विदेशी चलन व तीन कोटी ४० लाख रुपयांचे सोन्याचे लागड जप्त करण्यात आले. मालमत्तांची कागदपत्रे, डिजिटल उपकरणे हेही जप्त करण्यात आल्याचे ईडीकडून सांगण्यात आले. वरळी पोलीस ठाण्यात मे. डॅट्यू कम्युनिकेशन्स इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेड, मे. सुमाया इंडस्ट्रीज लिमिटेड आणि त्याचे प्रवर्तक यांच्याविरोधात दाखल गुन्हांच्या आधारावर ईडी याप्रकरणी नपास करत आहेत. त्यांच्यावर १३७ कोटी रुपयांचा फसवणुकीचा आरोप आहे. मंगळवारी हे छापे टाकण्यात आल्याचे ईडीकडून सांगण्यात आले. शोधमोहिमेत कागदोपत्री पाच हजार कोटीचे व्यवहार दाखवण्यात आले. त्यातील १० टक्के व्यवहारच खरे आहेत. तर वाढवण्यासाठी हे व्यवहार दाखवण्यात आले. रेल्वेकडे समभागांच्या किमतीत वाढ झाली, असे ईडीकडून सांगण्यात आले. त्यामुळे सुमाया कंपनीची उलाढाल २१० कोटीवरून दोन वर्षांतच ६७०० कोटी रुपयांवर पोहचली. त्यामुळे समभागांची किंमत १९ रुपयांवरून ७३६ चर पोहोचले होते. आर्थिक वर्ष २०१९-२० ते २०२१-२२ या कालावधीत हा प्रकाश घडला होता, अशी माहिती ईडीकडून देण्यात आली.

अक्रॉस मुंबई यह सप्ताहिक स्वामी संजय तेजसिग खिमेसरा मुद्रित ओर राजेंद्र पार्क, बिल्डिंग नं. २/२०, चौथा माला, स्टेशन रोड, गोरगांव (प.) मुंबई -४००१०४ यहां प्रकाशित किया संपादक - संजय भोशे

म्हाडाचा ठाण्यात सात मजली वृद्धाश्रम

■ **मुंबई**

म्हाडांने 'मुंबई महानगर प्रदेश (एमएमआर) ग्रोथ हब' अंतर्गत मुंबई आणि एमएमआरमध्ये वृद्धाश्रम, तसेच नोकरदार महिलांसाठी वसतीगृह बांधण्याचा निर्णय घेतला आहे. म्हाडा एमएमआरमधील पहिला वृद्धाश्रम आणि नोकरदार महिलांसाठी वसतीगृह ठाण्यात बांधणार आहे. ठाण्यातील माजीवाडा येथील एक जागा यासाठी निश्चित करण्यात आली असून एकाच भूखंडावर बाजूबाजूला वृद्धाश्रम आणि वसतीगृह बांधण्यात येणार आहे.

'एमएमआर ग्रोथ हब' च्या आठ लाख घरांची निर्मिती करण्यासाठी म्हाडाचे सविस्तर आराखडा तयार केला आहे.

या आराखड्यानुसार सर्वसामान्यांसाठी परवडणारी परे बांधतानाच समाजातील इतर घटकांना हक्काचा निवारा उपलब्ध करण्याची एक वेळी संकल्पना म्हाडाचे पुढे आणली आहे. त्यानुसार निराधार वृद्धांसाठी वृद्धाश्रम, तसेच नोकरदार महिलांना

सुरक्षित निवारा उपलब्ध करण्यासाठी वसतीगृह बांधण्यात येणार आहे. त्याचाच एक भाग म्हणून मुंबई मंडळ मुंबईत तीन वृद्धाश्रम आणि नोकरदार महिलांसाठी सात वसतिगृहे बांधणार आहे.

तर, कोकण मंडळ मुंबई महानगर प्रदेशात (एमएमआर) दोन वृद्धाश्रम आणि नोकरदार महिलांसाठी सहा वसतिगृहे बांधणार आहे.

यासंबंधीचा निर्णय झाल्यानंतर कोकण मंडळाने पहिल्या वृद्धाश्रमासह वसतीगृहासाठी जागा निश्चित केल्याची माहिती मंडळातील वरिष्ठ अधिकाऱ्याने दिली. ठाण्यातील माजीवाडा येथे एमएमआरमधील पहिले वृद्धाश्रम आणि नोकरदार महिलांसाठी वसतीगृह बांधण्यात येणार आहे. एकाच भूखंडावर वृद्धाश्रम आणि वसतीगृहाच्या स्वतंत्र इमारती बांधण्यात येणार आहेत.

सात मजली वृद्धाश्रम आणि वसतीगृह बांधण्यासंबंधीचा प्रस्ताव मंडळाने तयार केला आहे. हा प्रस्ताव लवकरच उपाध्यक्षांसमोर मंजुरीसाठी ठेवण्यात येणार आहे.

दि. १७ ते २३ डिसेंबर दरम्यान जहांगीर आर्ट गॅलरीमध्ये 'फरोघी कलाकृती' प्रदर्शन भरविण्यात येणार आहे. 'आर्टव्हॅड'च्या वतीने अंगण, गतिमंद विद्यार्थी तसेच दुर्गम आदिवासी भागातील विद्यार्थ्यांची कलाविषयक कार्यशाळा आयोजित करण्यात येतात. समाजोपयोगी उपक्रमांसाठी निधी उभारण्याच्या दृष्टीने कलाप्रदर्शन, प्रात्यक्षिकेही राबवण्यात आले आहेत. 'फरोघी कलाकृती'तुलही त्याच समाजोपयोगी कामाला हातभार लावण्याचा संस्थेचा हेतू आहे.

वॉर्डस्टरिय विज्ञान प्रदर्शन

■ **मुंबई**

विनोद शुक्ला ज्युनिअर कॉलेज चेंबर येथे ५२ वे वॉर्डस्टरिय विज्ञान प्रदर्शन १६ ते १८ डिसेंबर या कालावधीत पार पडणार आहे. बीएआरसीचे शास्त्र विकास दिगण यांच्या हस्ते प्रदर्शनाचे उद्घाटन होणार आहे. प्रमुख पाहुणे म्हणून मुंबई विभाग शिक्षण उपसंचालक सदीप सक्से, सती अनुसया सासोयटीचे सचिव अवद नायडण शुक्ला, उत्तर विभाग शिक्षण निरीक्षक मुरलाक शोब यांची उपस्थिती उभरणार आहे. 'शाश्वत भविष्यासाठी विज्ञान आणि तंत्रज्ञान' या मुख्य विषयांतर्गत एम पश्चिम वॉर्डस्मन सर्व शाळांचे विद्यार्थी प्रकल्प सादर करणार आहेत. विज्ञान प्रदर्शनात शाळांनी सहभाग घेऊन प्रकल्प सादर करावेत. विद्यार्थी, विज्ञानक्री, पालक, शिक्षक यांनी प्रदर्शन पाहण्यास भेट द्यावी, असे आवाहन शिक्षण उपनिरीक्षक भक्ती गोरे व मुख्य निमंत्रक गीतांजली सालियन यांनी केले आहे. विद्यार्थ्यांनी विज्ञान व तंत्रज्ञानाची कास घरावी, असे आवाहन मुख्याध्यापक संघटनेचे सचिव राजन महाडेश्वर यांनी केले आहे.

शरद पवार गटाची 4 व 5 जानेवारीला बैठक

■ **मुंबई**

विधानसभा निवडणुकीत केवळ दहा मतदारसंघांत विजय मिळाल्यामुळे राष्ट्रवादी काँग्रेस शरदपंद पवार पक्षाने आतापासूनच स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकीची तयारी करण्याचे ठरवले आहे. त्यादृष्टीने पक्षाने ४ आणि ५ जानेवारी रोजी मुंबईत बैठक बोलावली आहे. राज्यातील २४ महापालिका, २७ जिल्हा परिषद, ३०० ते ३५० नगर परिषद आणि पंचायत समित्यांवर तीन वर्षांपासून प्रशासक मंडळात येण्यात आला आहे. यामुळे येथील निवडणुका लवकर घेण्याबाबत मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी सूतोवाच केले आहे. पक्षाचे राष्ट्रीय अद्यक्ष शरद पवार, प्रदेशाध्यक्ष जयंत पाटील यांच्या उपस्थितीत होणाऱ्या या बैठकीला ज्येष्ठ नेते, खासदार, आमदार, पराभूत उमेदवार, जिल्हाध्यक्ष यांना निमंत्रित केले जाणार आहे.

मेट्रो 9 च्या कंत्राटदाराला एमएमआरडीएने ठोठावला 40 लाखांचा दंड

■ **मुंबई**

मेट्रो ९ मार्गिकच्या कंत्राटदाराला मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने (एमएमआरडीए) ४० लाखांचा दंड ठोठावला आहे. यापैकी १० लाख दंड सल्लागारकडून तर ३० लाख दंड कंत्राटदाराकडून आकारण्यात येणार आहे. मेट्रो ९ मार्गिका दक्षिण ते मिरा-भाईंदर दरम्यान उभारली जात आहे. मेट्रो मार्गिकेचे खांब उभारण्यासाठी खणण्यात आलेल्या खड्ड्यामुळे भोवतालच्या रस्त्याची दुरुवस्था झाली आहे. या रस्त्याच्या दुरुस्तीचे कामही कंत्राटदरामार्फत केले जात आहे. याच कामादरम्यान ४ डिसेंबरला सिमेंट मिक्सर वळताना झालेल्या अपघातात २५ वर्षांचा चालकाला मृत्यू झाला. चालकाला गाडी मगे घेताना रस्त्याचा अंश न आल्याने अपघात झाल्याचे सांगितले जाते; मात्र मेट्रो मार्गिकांची उभारणी करताना शुन्य अपघात हे एमएमआरडीएचे धोरण आहे. त्यामुळे या अपघातासाठी कंत्राटदाराला ३० लाख रुपये आणि सल्लागाराला १० लाख रुपये दंड ठोठावण्यात आला आहे.